

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Talousarvio 2020

ja

taloussuunnitelma 2020–2023

SISÄLLYSLUETTELO

1 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1 YLEISTÄ	3
1.2 TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELU 2020–2023	3
1.3 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERIAATTEET	5
1.3.1 Nettotoimintamenot	5
1.3.2 Alijäämät, investoinnit ja lainat	5
1.3.3 Henkilötyövuodet	7
1.3.4 Riskienhallinta	8
2 VASTUUALUEIDEN TALOUS JA TOIMINTA 2020–2023	10
2.1 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	11
2.2 TERVEYS- JA VANHUSTENPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	14
2.3 KUNTOUTUKSEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	16
2.4 STRATEGISTEN TUKIPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	19
3 TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021–2023	22
3.1 KÄYTTÖTALOUSOSA	22
3.2 TULOSLASKELMA 2020 ERIKOISSAIRAANHOITO JA MUU EKSOTE	25
3.3 PALVELUJEN KUSTANNUSTENJAKO- JA HINNOITTELUPERIAATTEET	26
3.4 INVESTOINTIOSA	33
3.5 RAHOITUSOSA	36
3.6 TALOUSARVION SITOVUUS JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MITTARIT	37
4 OSAKKUUS- JA TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEET	40
4.1 SAIMAAN TUKIPALVELUT OY	40
4.2 ETELÄ-KARJALAN SAIRAALAPARKKI OY	41

1 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleistä

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn. Lasten päivähoito, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto eivät kuulu sosiaali- ja terveyspiirin järjestämistä vastuuseen.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Vuoden 2016 alusta Imatrasta tuli kuntayhtymän täysjäsen. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon ja erityishuollon osalta. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri toimii myös kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tarkoittamana erityishuoltopiirinä.

Rinteen hallitusohjelma julkaistiin elokuussa 2019. Sen sisältöä täsmennetään loppuvuoden 2019 ja alkuvuoden 2020 aikana. Tulevaisuuden sote-keskusohjelma on yksi Rinteen hallituksen kärkihankkeista, jota kaikki alueet Suomessa pääsevät tavoitteiden mukaisesti toteuttamaan. Tulevaisuuden sote-keskukseen liittyvät vahvasti esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, peruspalvelujen vahvistaminen ja digitalisaatio. Eksotessa tulevaisuuden sote-keskus on yksi keskeisimpiä toiminnan ja palvelujen kehittämisen suuntia. Lisäksi Eksoten toiminnan ja talouden suunnittelussa 2020 – 2023 sisältönä on talouden tasapainottamisen ohella uudenlaisen, yhteisen henkilöstökulttuurin vahvistaminen ja vaikuttava toiminta asiakkaan parhaaksi. Tähän liittyvät Eksoten päivityksessä oleva strategia ja sen toimeenpanoa tukevat toimenpideohjelmat (digitalisaatio-, toimintakyky- ja työhyvinvointiohjelma).

Kuntatalouden haasteet, väestön ikääntyminen ja palvelutarpeiden kasvu ohjaavat toimintaa entistä vahvemmin myös tulevana vuosina. Eksoten on pystyttävä jatkossa kehittämään ja kehittymään eri tavoin, vaikuttavaa toimintaa saavutetaan osaamisen vahvistamisella ja työhyvinvoinnin kasvattamisella sekä digitaalisten ratkaisujen nykyistä paremmalla hyödyntämisellä.

1.2 Toiminnan ja talouden suunnittelu 2020–2023

Vuoden 2019 talousarvio valmisteltiin 7,9 milj. euroa alijäämäiseksi, mutta hyväksytyssä talousarviossa edellytettiin, että viranhaltijat valmistelevat tammikuun 2019 loppuun mennessä hallituksen käsittelyyn erilaisia vaihtoehtoja alijäämän kattamiseksi strategian valmistelun yhteydessä. Tavoitteena oli, että löydettäisiin keinot vuodelle 2019 suunnitellun alijäämän kattamiseksi.

Talouden tasapainottamiseksi on jo kuluvana vuonna tehty toimenpiteitä. Loppuvuoden kalustohankintoja, koulutuksia ja työ-/virkamatkoja on minimoitu sekä kannustettu vapaaehtoisten työvapaiden pitämiseen. Strategian valmistelun yhteydessä on työstetty useammalle vuodelle ulottuvia toimenpideohjelmaa tavoitteena kustannusrakenteiden pysyvä keventäminen.

Vuoden 2019 alijäämää pienentävänä eränä on toteutettu myös Etelä-Karjalan työkunto Oy:n osakkeiden myynti sekä toteutetaan laboratorio- ja kuvantamisliiketoiminnan siirto HUS:lle. Alijäämää pienentää osaltaan myös Saimaan tukipalvelut Oy:ltä saadut osingot.

Tehdyistä toimenpiteistä huolimatta vuodelle 2019 alijäämää on syyskuun tuloksen pohjalta tehdyn ennusteen perusteella muodostumassa 5,7 milj. euroa. Tätä tilannetta on käytetty vuosivertailujen perusteena. Lokakuun tuloksen perusteella tehdyssä ennusteessa alijäämän määrä on pienentynyt 4,1 milj. euroon.

Toiminnan ja talouden suunnittelu Eksoten omistajakuntien talouden kantokykyyn on haasteellinen ottaen huomioon valtion puolelta tulevat yhä tarkemmat vaatimukset keskittämisasiäsetuksen, hoitotakuuajkojen ja hoitajamitoitusten osalta. Haasteeseen on Eksotessa tartuttu mm. kysymällä säästöehdotuksia koko henkilökunnalta ja käynnistämällä YT-menettely, minkä tavoitteena on 9 milj. euron säästöt vuoden 2019 ennustettuun kustannusrakenteeseen.

Alla olevassa taulukossa on Eksoten tuloslaskelma toteutuneilta vuosilta 2017–2018, vuoden 2019 ennuste, vuoden 2020 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2021–2023. Taloussuunnitelmakauden nettotoimintamenojen kasvu on rajattu kuntien kanssa sovittuun kustannusuraan niin, että alijäämät saadaan katettua ennalta sovituilla jäsenkuntaosuuksilla. TA2020 sisältää YT-neuvottelujen aikana tarkentuvan kohdentamattoman säästö-osuuden.

Eksote yhteensä 1000 EUR	TP2017	TP2018	E2019*	TA2020	Muutos, % 2020 vs. 2019	TS2021	Muutos, % 2020 vs. 2019	TS2022	Muutos, % 2021 vs. 2020	TS2023	Muutos, % 2022 vs. 2021
TOIMINTATUOTOT											
Myyntituotot jäsenkunnilta	440 215	440 247	459 276	474 659	3,3 %	484 057	2,0 %	492 286	1,7 %	501 320	1,8 %
Muut myyntituotot	13 765	14 813	15 087	19 618	30,0 %	19 113	-2,6 %	18 619	-2,6 %	18 404	-1,2 %
Myyntituotot yhteensä	453 980	455 059	474 363	494 277	4,2 %	503 170	1,8 %	510 905	1,5 %	519 723	1,7 %
Maksutuotot	36 855	37 538	39 675	39 111	-1,4 %	39 154	0,1 %	39 980	2,1 %	40 023	0,1 %
Tuet ja avustukset	7 570	8 402	7 012	6 969	-0,6 %	6 969	0,0 %	6 969	0,0 %	6 969	0,0 %
Muut toimintatuotot yhteensä	5 037	5 086	4 842	4 527	-6,5 %	4 527	0,0 %	4 527	0,0 %	4 527	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	503 442	506 086	525 891	544 884	3,6 %	553 820	1,6 %	562 381	1,5 %	571 242	1,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 035	902	388	309	-20,4 %	309	0,0 %	309	0,0 %	309	0,0 %
TOIMINTAKULUT											
Henkilöstökulut	-252 083	-260 133	-269 397	-261 131	-3,1 %	-262 070	0,4 %	-263 481	0,5 %	-263 408	0,0 %
Palvelujen ostot	-145 041	-153 250	-154 651	-173 419	12,1 %	-176 498	1,8 %	-179 713	1,8 %	-184 022	2,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-41 445	-43 381	-42 997	-40 666	-5,4 %	-41 520	2,1 %	-42 326	1,9 %	-42 707	0,9 %
Avustukset	-29 155	-29 347	-30 243	-30 658	1,4 %	-30 964	1,0 %	-31 274	1,0 %	-31 555	0,9 %
Muut toimintakulut	-26 289	-28 965	-29 914	-29 588	-1,1 %	-29 983	1,3 %	-30 754	2,6 %	-31 615	2,8 %
TOIMINTAKULUT	-494 013	-515 075	-527 202	-535 462	1,6 %	-541 036	1,0 %	-547 548	1,2 %	-553 307	1,1 %
TOIMINTAKATE	10 464	-8 087	-922	9 730	-1155,2 %	13 093	34,6 %	15 141	15,6 %	18 244	20,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-47	-23	320	-590	-284,7 %	-695	17,8 %	-1 012	45,6 %	-1 093	7,9 %
VUOSIKATE	10 416	-8 111	-602	9 140	-1617,1 %	12 398	35,6 %	14 129	14,0 %	17 151	21,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 685	-9 528	-10 414	-9 425	-9,5 %	-9 258	-1,8 %	-8 970	-3,1 %	-9 087	1,3 %
Satunnaiset tuotot ja kulut		0	4 915	0	-100,0 %	0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	731	-17 639	-6 102	-285	-95,3 %	3 140	-1200,0 %	5 159	64,3 %	8 064	56,3 %
Varausten ja rahastojen muutos	507	1 605	404	285	-29,3 %	285	0,0 %	279	-2,2 %	277	-0,8 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 238	-16 034	-5 698	0	-100,0 %	3 425		5 438		8 341	53,4 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-438 978	-456 281	-464 974	-474 659	2,1 %	-480 632	1,3 %	-486 848	1,3 %	-492 978	1,3 %

*Vuoden 2019 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,7	98,1	99,7	101,7		102,3		102,7		103,2	
Vuosikate/Poistot, %	107,5	-85,1	-5,8	97,0		133,9		157,5		188,7	
Toimintakulujen kasvu, %	3,1	4,3	2,4	1,6		1,0		1,2		1,1	
Nettotoimintamenojen kasvu, %	0,5	3,9	1,9	2,1		1,3		1,3		1,3	

1.3 Talousarvion ja taloussuunnitelman yleisperiaatteet

Vuoden 2020 talousarviota on valmisteltu jäsenkuntaosuuksien osalta yhdessä kuntien kanssa kuntajohtajien neuvottelukunnan linjauksen mukaisesti niin, että jäsenkuntien maksuosuudet kasvavat 15,4 milj. euroa (3,3 %) vuonna 2020.

- Jäsenkuntien maksuosuus vuonna 2020 on 474,7 milj. euroa
- Nettotoimintamenot vuonna 2020 ovat 474,7 milj. euroa

1.3.1 Nettotoimintamenot

Nettotoimintamenot voivat edellä mainittujen linjausten mukaan kasvaa enintään 9,7 milj. euroa (2,1 %) vuoden 2019 tilinpäätöksen toteumaennusteesta. Varsinaisten operatiivisten nettotoimintamenojen kasvu on kuitenkin vain 4,5 milj. euroa (1,0 %), koska vuoteen 2019 sisältyy satunnaisina erinä Etelä-Karjalan työkunto Oy:n osakkeiden myynti, laboratorio- ja kuvantamisliiketoiminnan luovutus HUS:lle sekä Saimaan tukipalvelut Oy:n osinkojen jako. Liiketoimintasiirto vaikuttaa myös kustannusrakenteeseen, koska henkilöstökuluja poistuu n. 13 - 14 milj. euroa, aineita ja tarvikkeita n. 3,8 milj. euroa ja poistoja n. 0,8 milj. euroa. Nämä korvautuvat ostopalveluilla. Tarkkaa muutosten erittelyä ei voida yhteistoimintaneuvottelujen keskeneräisyyden takia talousarviossa ilmoittaa, mutta nettotoimintamenojen kasvun suurimpia yksittäisiä syitä ovat:

- palkankorotusten ja sivukulumuutosten nettovaikutus 4,6 milj. euroa (1,8 %)
- silmäyksikön ostopalveluhintojen merkittävä korotus 0,5 milj. euroa
- palvelutarpeen kasvusta johtuvat lisäykset mm. kotihoitoon
- resurssien lisästarpeet avoterveydenhuollossa

Talousarvioriskejä vuonna 2020 ovat mm.:

- vammaisavustusten ja omaishoidon palvelusetelien käytön kasvu
- sairaalapalvelujen ostoihin on varattu hiukan vähemmän kuin vuoden 2019 ennusteessa ja keskittämisasiasetus voi tuoda lisää kustannuksia
- keskussairaalan vuodeosastojen ja hoivan yksiköiden resurssien suunnittelu niin, että ylipaikkoja ei ole käytössä; 1-7/2019 keskussairaalassa ylipaikkoja oli käytössä k.a 17 kuukausittain, mutta tilanne on rauhoittunut syksyllä 2019

1.3.2 Alijäämät, investoinnit ja lainat

Vuoden 2019 osalta alijäämää ennakoidaan syntyvän talousarviota vähemmän, mutta satunnaisten erien vuosien välillä toteutuvan erilaisen jaksotuksen takia ei kuitenkaan päästä kuntien toivomaan nollatulokseen. Taseessa olevan katettavan alijäämän (poistoerot huomioiden) ennakoidaan olevan vuoden 2019 lopussa 16,1 milj. euroa ja vuoden 2020 lopussa 16,4 milj. euroa. Vuodelle 2020 ei suunnitella uutta ali- eikä ylijäämää.

Vuoden 2019 joulukuussa tehdään jäsenkuntien maksuosuuksien vuosia 2016 – 2018 koskeva clearing. Tämän jälkeen kunnat vastaavat ali-/ylijäämistä peruspääomaosuuksien suhteessa ellei perussopimuksen muutoksen yhteydessä muuta sovita. Kuntien maksuosuuksien laskukaava sekä maksuosuuksien kuntakohtaiset määräytymisperiaatteet on selostettu tarkemmin talousarvion käyttötalousosassa ja palvelujen kustannustenjako- ja hinnoitteluperusteet - osassa.

Investointien osuus talousarviossa 2020 on 10,0 milj. euroa. Tämän lisäksi aiemmin investointeina käsitellyistä kalustohankinnoista toteutetaan leasingrahoituksella 1,7 milj. euroa. Vuosikate on 9,1 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan nostoaltuus vuodelle 2020 on 7,5 milj. euroa.

1.3.3 Henkilötyövuodet

Eksoten henkilöstösuunnitelma lähtee samoista oletuksista kuin toiminnan ja talouden suunnittelu. Uudet toimintatavat edellyttävät vanhoista toimintatavoista luopumista ja uuden opettelua. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että toiminnan tuottavuus kasvaa ja vaikuttavuus lisääntyy. Henkilötyövuosien kehitys riippuu kuitenkin esimerkiksi ostopalvelujen suhteellisesta osuudesta.

Henkilötyövuodet	KS2019	E2019*	TA2020	Muutos KS2019 - TA2020	Muutos KS2019 - TA2020 %	Muutos E2019* - TA2020	Muutos E2019* - TA2020 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1106	1081	1 068	-39	-4 %	-14	-1 %
Terveys- ja vanhustenpalvelut	3146	3184	2 948	-198	-6 %	-236	-7 %
Kuntoutus	295	299	302	7	3 %	3	1 %
Strategiset tukipalvelut	390	390	368	-22	-6 %	-22	-6 %
YHTEENSÄ	4 938	4 954	4 686	-252	-5 %	-268	-5 %
Henkilötyövuodet	KS2019	E2019*	TA2020	Muutos KS2019 - TA2020	Muutos KS2019 - TA2020 %	Muutos E2019* - TA2020	Muutos E2019* - TA2020 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut							
PerSo hallinto	1,3	1,3	1,0	-0,3	-25 %	0	-20 %
Perhepalvelut	447	437	433	-15	-3 %	-4	-1 %
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	326	324	320	-6	-2 %	-3	-1 %
Vammaispalvelut	228	227	211	-17	-7 %	-16	-7 %
Työelämäpalvelut	104	92	103	-1	-1 %	10	11 %
Terveys- ja vanhustenpalvelut							
TerVa hallinto	2	3	2	0	0 %	-1	-34 %
Avoterveydenhuolto	387	373	392	5	1 %	19	5 %
Hoiva	1563	1578	1 553	-9	-1 %	-25	-2 %
Akuuttisairaala	1195	1229	1 001	-194	-16 %	-229	-19 %
Kuntoutus	295	299	302	7	3 %	3	1 %
Strategiset tukipalvelut							
Johtamisen tuki	350	350	331	-20	-6 %	-19	-5 %
Kehittämisen tuki	40	40	37	-3	-7 %	-3	-8 %
YHTEENSÄ	4938	4954	4686	-252	-5 %	-268	-5 %

Eksoten henkilötyövuosimäärä pienenee vuoden 2020 talousarvion ja vuoden 2019 ennusteen välillä 268 henkilötyövuodella. Merkittävin muutos on Akuuttisairaalan tulosalueeseen kuuluvan diagnostiikan henkilökunnan siirtyminen HUS:lle 31.12.2019 liiketoimintasiirron myötä. Liiketoimintasiirto näkyy henkilötyövuosien vähenemisenä myös Strategisissa tukipalveluissa diagnostiikan toimistopalveluissa. Kokonaisuudessaan liiketoimintasiirrossa siirtyy noin 220 henkilötyövuotta.

Terveys- ja vanhustenpalveluissa Akuuttisairaalan henkilötyövuosimäärien lasku vuoden 2019 ennusteesta 2020 talousarvioon (229 henkilötyövuotta) johtuu diagnostiikan ulkoistamisen lisäksi myös vuodeosastojen palkkabudjetin

laatimisesta varsinaisten vuodepaikkojen mukaan, eli ylipaikkojen osuutta ei ole huomioitu.

Hoivan osalta 2020 talousarviossa on lisätty henkilöstöresursseja edelleen kotihoidon alueelle. Lisäyksenä näkyvät myös syksyllä 2019 aloittaneet 26 kotihoidon oppisopimusopiskelijaa. Toisaalta hoiva- ja palveluasumisen puolella henkilötövuosien määrää pienentää 2020 keväällä tapahtuva siirtyminen ostopalveluihin muutaman yksikön osalta. Tämän vaikutus suhteessa 2019 ennusteeseen on noin 42 henkilötövuotta. Akuuttisairaalan tavoin ylipaikkojen osuuden jääminen palkkabudjetin ulkopuolelle vaikuttaa jonkin verran henkilötövuosien vähenemiseen hoivalla. Kokonaisuudessaan hoivan henkilötövuodet vähenevät ennusteesta 2019 talousarvioon 2020 25 henkilötövuotta.

Avoterveydenhuollossa 2019 henkilötövuodet on toteutunut lääkärivajeesta johtuen budjetoitua matalampana, joten 2020 talousarviossa lisäystä suhteessa ennusteeseen on 19 henkilötövuotta. Käyttösuunnitelmaan 2019 verrattuna lisäystä on 5 henkilötövuotta.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden osalta yhteensä 22 henkilötövuotta vähenee keväällä 2020 ostopalveluihin siirtyvien psykososiaalisen kuntoutuksen ja vammaispalveluiden asumisyksiköiden sekä vammaispalvelun päivätoiminnan vuoksi. Muutoin Vammaispalveluiden osalta henkilötövuodet kasvavat 2019 estimaattiin verrattuna kesken vuotta 2019 toimintansa aloittaneiden yksiköiden sekä vuonna 2020 uudistettavan Imatralla sijaitsevan vammaisten päivä – ja työtoiminnan vuoksi. Tukityöllistettyjen määrä on 2019 käyttösuunnitelman tasolla, mutta 10 henkilötövuotta enemmän kuin 2019 estimaatti.

1.3.4 Riskienhallinta

Riskienhallintamenettelyitä kehitetään siten, että painopiste on tavoitteiden saavuttamisen tasolla. Sisäisen tarkastuksen roolia hyödynnetään riskienhallintamenettelyiden toteutumisessa.

Riskienhallinnan parantamiseen pyritään sillä, että tehtävänkuvausten kautta vastuut ja valtuudet määritellään entistä paremmin. Eksoten organisaatorakenne muodostetaan sellaiseksi, että sisäinen kontrolli ja valvonta toimivat kunnolla.

Toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa ja erilaisiin uhkiin varautuminen on jokapäiväistä toimintaa Eksotessa. Taloudellinen riski liittyy erityisesti työtuomioistuimen palkkaratkaisun vaikutuksiin ja palkkojen nousuun. Toiminnalliset riskit taas siihen, että resurssien pienentyessä pystytään toimimaan laadukkaasti ja koko maakunnan asukkaat tasapuolisesti huomioon ottaen.

Yhteistoimintaneuvottelut

Eksoten jäsenkuntien kantokyky on rajallinen ja kunnat ovat vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Tästä johtuen Eksotessa käynnistettiin syksyllä 2019 yhteistoimintaneuvottelut, joilla haetaan merkittäviä ja pitkälle aikavälille vaikuttavia taloudellisia säästöjä. Samassa yhteydessä on tavoitteena uudistaa organisaatiota, jolla varmistetaan entistä tehokkaampi, mutta samalla laadullisesti parempi toiminta. Neuvotteluihin sisältyy luonnollisesti riskejä, jotka

on pyritty jo neuvotteluvaiheessa huomioimaan osallistamalla henkilöstö vahvasti mukaan antamaan omia näkemyksiään ja ideoitaan toiminnan kehittämiseksi.

2 VASTUUALUEIDEN TALOUS JA TOIMINTA 2020–2023

Seuraavassa on todettu vastuualueiden painopisteet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset 2020–2023.

Vuoden 2020 talousarvio jakautuu erikoissairaanhoidon ja muun toiminnan välillä seuraavasti:

Eksoten jako ESH:n ja muun toiminnan välillä 1000 EUR	ESH	Muu toiminta	Eksote yhteensä
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot jäsenkunnilta	183 078	291 581	474 659
Muut myyntituotot	5 629	13 989	19 618
Myyntituotot yhteensä	188 706	305 571	494 277
Maksutuotot	8 820	30 292	39 111
Tuet ja avustukset	1	6 967	6 969
Muut toimintatuotot yhteensä	360	4 167	4 527
TOIMINTATUOTOT	197 888	346 996	544 884
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	309	309
TOIMINTAKULUT			0
Henkilöstökulut	-78 993	-182 139	-261 131
Palvelujen ostot	-79 267	-94 152	-173 419
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-25 756	-14 911	-40 666
Avustukset	0	-30 658	-30 658
Muut toimintakulut	-12 908	-16 680	-29 588
TOIMINTAKULUT	-196 924	-338 539	-535 462
TOIMINTAKATE	964	8 766	9 730
Rahoitustuotot ja -kulut	-602	11	-590
VUOSIKATE	362	8 778	9 140
Poistot ja arvonalentumiset	-648	-8 778	-9 425
TILIKAUDEN TULOS	-285	0	-285
Varausten ja rahastojen muutos	285	0	285
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0
NETTOTOIMINTAMENOT	-183 078	-291 581	-474 659
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,5	102,4	101,7
Vuosikate/Poistot, %	55,9	100,0	97,0

2.1 Perhe- ja sosiaalipalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Perhe- ja sosiaalipalvelut 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % TA 2020 vs TP 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	127 596	127 963	-367	-0,3 %	122 325	4,3 %
Muut myyntituotot	1 832	1 579	253	16,0 %	1 443	27,0 %
Myyntituotot yhteensä	129 428	129 542	-114	-0,1 %	123 768	4,6 %
Maksutuotot	3 389	3 270	119	3,6 %	3 324	2,0 %
Tuet ja avustukset	2 142	2 144	-2	-0,1 %	2 464	-13,1 %
Muut toimintatuotot yhteensä	1 249	1 295	-46	-3,5 %	1 288	-3,0 %
TOIMINTATUOTOT	136 208	136 251	-43	0,0 %	130 845	4,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		77	-100,0 %
TOIMINTAKULUT		0				
Henkilöstökulut	-56 850	-56 177	-673	1,2 %	-54 125	5,0 %
Palvelujen ostot	-48 908	-49 684	776	-1,6 %	-47 220	3,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 565	-1 490	-75	5,0 %	-1 450	7,9 %
Avustukset	-20 460	-20 076	-385	1,9 %	-19 778	3,5 %
Muut toimintakulut	-8 027	-8 000	-27	0,3 %	-7 337	9,4 %
TOIMINTAKULUT	-135 810	-135 427	-383	0,3 %	-129 910	4,5 %
TOIMINTAKATE	398	824	-427	-51,7 %	1 012	-60,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0	0	63,3 %	-27	-97,6 %
VUOSIKATE	397	824	-427	-51,8 %	984	-59,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-397	-444	47	-10,5 %	-462	-14,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	380	-380	-100,0 %	522	
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	380	-380	-100,0 %	522	
NETTOTOIMINTAMENOT	-127 596	-127 583	-13	0,0 %	-121 803	4,8 %
*Vuoden 2019 ennuste						
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,3	100,6			100,7	
Vuosikate/Poistot, %	100,0	185,7			213,1	

Lasten ja nuorten palvelujen kehittäminen jatkuu yhdessä kuntien ja laajan toimijaverkoston kanssa Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (LAPE) linjattujen periaatteiden mukaisesti. Maakunnallista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa toimeenpannaan. Sen keskeisenä alueena on mm. perhekeskustoimintamallin toteuttaminen.

Vammaispalveluissa on ennakoitu palvelutarpeen kasvua erityisesti vammaisten nuorten ja vammaisten henkilöiden vaativan erityistason palveluissa. Kehitysvammaisten työtoiminta keskittyy Imatralla Imatrankosken keskustaan ja työtoiminnan sisältöjä monipuolistetaan.

Vammaispalvelut ja aikuisten psykososiaaliset palvelut osallistuvat keskitetynt palvelutarpeen arvioinnin ja palveluohjauksen kehittämiseen aikuisten asiakkaiden osalta. Lasten ja nuorten palvelun- ja hoidontarpeen arviointia keskitetään perhepalvelujen sisällä. Molemmissa tavoitteena on saada resurssien painopistettä arvioinneista palveluun ja saada asiakkaalle/perheelle yksi selkeä asiakasprosessi.

Valmisteilla on vastualueen organisaation uudistaminen. Tavoitteena on organisaatio, joka tukee asiakaslähtöistä yhteistä työtä ja mahdollistaa ketterän päätöksenteon. Tämä toteutetaan mm. syventämällä integraatiota ja madaltamalla organisaatiota.

Etelä-Karjalan työllistymiskokeiluna käynnistynyttä laajennetun tuetun työllistymisen toimintamallia jatketaan vakiintuneena toimintamallina. Etelä-Karjalan työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) vastaa keskitetysti vaikeimmin työllistyvien asiakkaiden palveluista. Vuodesta 2018 työmarkkinatuen kuntaosuus on laskenut alueella jo yli miljoona euroa ja kustannusten alentaminen on edelleen tavoitteena. Asetettu tavoite edellyttää toimenpiteiden kohdentamista edelleen pitkään työttömänä olleisiin henkilöihin ja tiivistä yhteistyötä toimijaverkoston kesken.

Painopisteet 2020–2023

Perhepalvelut

- Edistetään lapsen vanhempien sekä kasvu- ja kehitysympäristön aikuisten valmiuksia tukea lasta ja nuorta ikätasoiseen kasvuun vahvistamalla peruspalveluja ja parantamalla palveluiden oikea-aikaisuutta. Käytetään näyttöön perustuvia, strukturoituja interventioita ja hoitomalleja. Lisätään systeemisen, suhteita rakentavan ja ylläpitävän työskentelymallin osaamista ja laajentamista. Lasten ja nuorten talojen työkäytäntöjä yhdenmukaistetaan ja huolehditaan osaamisen turvaamisesta tasapuolisesti.
- Sähköisiä palveluja kehitetään ja käyttöä laajennetaan lisäämään mahdollisuuksia hoitotyöskentelyyn, vanhempien ja muun lähiverkoston ohjaamiseen. Nuorten chatti-palvelua jatketaan yhteistyössä mm. Ohjaamo-toiminnan kanssa.
- Palvelu- ja hoidontarpeen arviointia tehdään yhteistyössä eri tulosalueiden kanssa. Palvelut kohdennetaan palvelutarpeen arviointeihin perustuen ja toteutetaan tarvittaessa eri ammattilaisten yhteistyönä.

Vammaispalvelut

- Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden tukeminen vammaissosiaalityön palvelusuunnitteluprosessissa. Liikkumisen tuen ja kuljetuspalvelujen kehittäminen. Sähköisten asiointipalvelujen käytön laajentaminen (ajanvaraus, henkilökohtainen apu, liikkumisen tuki, asunnon muutostyöt).
- Osatyökykyisten asiakkaiden työllisyyden edistäminen ja työhönvalmennuksen kehittäminen, vertaisvalmennuksen ja kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen työhönvalmennuksessa.
- Päiväaikaisen toiminnan sisältöjen monipuolistaminen sekä työhönvalmennusta ja osallisuutta tukevan ilta-aikaisen kerhotoiminnan kehittäminen.
- Kustannustehokkaiden palvelujen kehittäminen ja toteuttaminen yhdessä muiden tulosalueiden kanssa. Asumispalvelujen monimuotoistaminen ja yksilöllisten, asumista tukevien käytäntöjen kehittäminen ja toteuttaminen.
- Henkilöstöressurssien yhteiskäytön lisääminen toimintayksiköiden välillä.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

- Aikuissosiaalityön palveluiden sisällön ja prosessien kehittämisen jatkaminen. Yhteistyön rakenteellinen tehostaminen työelämäelämäpalvelujen ja muiden aikuisten psykososiaalisten palvelujen kanssa. Maahanmuuttajaväestön osallisuuden lisäämisen toimintamallien kehittäminen ja osallisuutta vahvistava toiminta. Kotoutumisen kokemusasiatuntija- ja kehittäjäasiakastoiminnan edistäminen. Kotouttamisen toimintaympäristön toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön edelleen kehittäminen.
- Digitalisaation edistäminen muun muassa sähköisen ajanvarauksen, etävastaanottojen ja prosessinhallintatyökalujen kehittämisen avulla.
- Integraation syventäminen mielenterveys- ja päihdepäivystyksen sekä avovastaanottoiminnan välillä. Uusien psykiatristen hoitomuotojen käyttöönotto.
- Päihdehoidon ja päihdekuntoutujien palveluiden ja prosessin kehittäminen asiakaslähtöisemmäksi, muun muassa syventämällä integraatiota ja uudistamalla päihdekuntoutuksen palveluvalikkoa. Painopisteenä ovat nuoret aikuiset sekä päihdehaittojen ehkäisy muun muassa tiivistämällä yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön kanssa. Asiakkaan kuntoutumista tukevien tilajärjestelyjen toteuttaminen (päihdelaitoshoito ja -kuntoutus, ensisuoja, tilapäismajoitus, tuettu asuminen ja työtoiminta).
- Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin prosessin selkiyttäminen yhdessä kuntoutuksen vastuualueen ja työelämäpalvelujen kanssa (osa toimintakykyohjelmaa).
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja aikuisten psykososiaalisten palvelujen yhteistyön tiivistäminen. Tavoitteena selkeä ja asiakaslähtöinen palveluprosessi nuoren siirtyessä perhepalveluista aikuisten psykososiaalisiin palveluihin.

Työelämäpalvelut

- Kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuuden mittareiden kehittäminen ja sitä kautta nykyistä parempi vaikuttavuuden todentaminen ja vaikuttavuuden parantaminen. Kykyviisarin käyttöönotto palveluntuottajien lisäksi omissa yksiköissä.
- Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin kokonaisuuden selkiyttäminen ja siihen liittyvien prosessien mallintaminen ja tehostaminen yhteistyössä kuntoutuksen vastuualueen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kanssa. Työ ja kuntoutus jatkavat yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän kehittämistä asiakasohjautuvuuden ja -prosessin tehostamiseksi.
- Digitalisaation hyödyntäminen palvelutuotannossa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille käyttöön Moodle-työalusta. Asiakkaiden yhteiskuntaosallisuuden lisääminen, omatoimisuuden tukeminen ja voimavarakeskeisyys. Asiakasosallisuuden edistäminen, esimerkkinä asiakaskyselyt ja asiakasraadit.

2.2 Terveys- ja vanhustenpalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Terveys- ja vanhustenpalvelut 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % TA 2020 vs TP 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	326 112	305 070	21 043	6,9 %	293 274	11,2 %
Muut myyntituotot	12 496	12 883	-387	-3,0 %	12 426	0,6 %
Myyntituotot yhteensä	338 608	317 952	20 656	6,5 %	305 701	10,8 %
Maksutuotot	34 097	34 825	-728	-2,1 %	32 716	4,2 %
Tuet ja avustukset	2 248	2 649	-400	-15,1 %	2 241	0,3 %
Muut toimintatuotot yhteensä	2 794	3 049	-255	-8,4 %	3 233	-13,6 %
TOIMINTATUOTOT	377 747	358 476	19 272	5,4 %	343 891	9,8 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT		0				
Henkilöstökulut	-177 783	-186 484	8 702	-4,7 %	-178 772	-0,6 %
Palvelujen ostot	-130 546	-110 017	-20 529	18,7 %	-108 389	20,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-33 906	-36 618	2 712	-7,4 %	-37 098	-8,6 %
Avustukset	-10 197	-10 167	-30	0,3 %	-9 569	6,6 %
Muut toimintakulut	-24 307	-27 211	2 904	-10,7 %	-26 369	-7,8 %
TOIMINTAKULUT	-376 738	-370 497	-6 241	1,7 %	-360 197	4,6 %
TOIMINTAKATE	1 010	-12 021	13 031	-108,4 %	-16 306	-106,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-3	3	-100,0 %	-4	-100,0 %
VUOSIKATE	1 010	-12 024	13 033	-108,4 %	-16 310	-106,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 010	-2 207	1 197	-54,2 %	-2 950	-65,8 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	4 915	-4 915	-100,0 %	0	
TILIKAUDEN TULOS	0	-9 315	9 315	-100,0 %	-19 260	-100,0 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-9 315	9 315	-100,0 %	-19 260	-100,0 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-326 112	-314 385	-11 727	3,7 %	-312 534	4,3 %

*Vuoden 2019 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,3	96,8		95,5
Vuosikate/Poistot, %	100,0	-544,9		-552,9

Vuoden 2020 tavoitteena terveys- ja vanhustenpalveluissa on nopea hoitoonpääsy ja taloudellisissa raameissa pysyminen huolimatta koko ajan lisääntyvästä ikäihmisten määrästä, joka lisää palvelujen tarvetta sekä hoivassa että terveyspalveluissa. Kuntien taloustilanne on erittäin haasteellinen ja toisaalla kansalaisilla on oikeus lakisääteisiin terveys- ja vanhustenpalveluihin Käypä hoito -suositusten sekä hoito- ja palvelutakuun mukaan. Tämä yhtälö vaatii jatkuvaa toiminnan kehittämistä sekä asiakkaiden ja potilaiden omatoimisuuden tukemista. Laajan päivystyksen sairaalassamme on tutkitusti nopea hoitoon pääsy. Haasteena on ajoittainen päivystyksen ja vuodeosastojen kuormittuminen, minkä takia on juuri käynnistetty Lean-projekti ”Miksi sairaala on täynnä”. Lääkärirekrytointi tarvitsee myös erityistä panostusta erityisesti yle-lääkärien osalta. Hoivassa kotihoidon oppisopimuskoulutus tuo hiljalleen osaltaan helpotusta hoitajien sijaispulaan.

Painopisteet 2020–2023

Akuuttisairaala

- Hoitoon pääsyn sekä hyvän potilaskokemuksen mahdollistavien, potilasturvallisten ja toimintakykyä vahvistavien toimintamallien kehittäminen sekä laajan päivystyksen sairaalan imagon vahvistaminen
- Potilaan sujuvan hoitopolun kehittäminen sairaalan sisällä ja yhdessä avoterveydenhuollon, hoivan, kuntoutuksen ja perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa (palvelujen integraatio)
- Henkilöstön osaamisen, riittävyyden ja aktiivisen työhyvinvoinnin kehittäminen.
- Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen sähköisessä asiointissa ja päätöksenteossa (tietojohdaminen ja toiminnanohjaus).
- Toiminnan kehittämisessä tuottavuuden ja kestävä kehityksen näkökulman huomioiminen hyödyntämällä esimerkiksi robotiikan uusia mahdollisuuksia

Avoterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto

- Omahoitajan suoran yhteydensaannin kokeilun laajentaminen hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi paljon palveluita käyttävien osalta
- Sähköisten oirearvioiden käytön lisääminen ja niiden yhdistäminen ajanvaraukseen hoitopääsyn arvioinnin sujuvoittamiseksi perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyönä.
- Hoitopääsyyn nopeutuminen muun muassa entistä suuremmalla panostuksella lääkärirekytointiin
- Suun terveydenhuollossa tavoitteena hoitoon pääsulle hammaslääkärille alle kaksi kuukautta ja suuhygienistille alle yksi kuukausi ja että hoitokasojen pituudet hoitokertojen määrällä mitattuna lyhenevät

Hoivapalvelut

- Asiakasosallisuuden lisääminen.
- Asiakasohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen
- Digitalisaation lisääminen ja hyödyntäminen ikäihmisten palveluissa.
- Omais- ja perhehoidon kehittäminen ja vahvistaminen
- Kotihoidon sisällön, toiminnan ja rakenteiden kehittäminen
- Kevyempien asumisratkaisujen mahdollisuuksien lisääminen ikäihmisille ja asumisyksiköiden toiminnan sisällön kehittäminen asukaslähtöisemmäksi
- Kuntouttavan lyhytaikaishoidon kehittäminen
- Palvelusetelin käyttöönotto tehostetussa palveluasumisessa ja palveluasumisessa sekä kotihoidon palvelusetelin valmistelu

2.3 Kuntoutuksen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Kuntoutus 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % TA 2020 vs TP 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	21 941	24 260	-2 319	-9,6 %	24 647	-11,0 %
Muut myyntituotot	349	309	40	13,1 %	327	6,7 %
Myyntituotot yhteensä	22 290	24 568	-2 278	-9,3 %	24 974	-10,7 %
Maksutuotot	1 505	1 450	55	3,8 %	1 299	15,9 %
Tuet ja avustukset	61	11	50	462,4 %	45	36,3 %
Muut toimintatuotot yhteensä	0	0	0		7	-100,0 %
TOIMINTATUOTOT	23 856	26 029	-2 173	-8,3 %	26 325	-9,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT		0				
Henkilöstökulut	-15 066	-15 454	388	-2,5 %	-15 443	-2,4 %
Palvelujen ostot	-3 626	-3 838	212	-5,5 %	-3 660	-0,9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 195	-2 041	-154	7,5 %	-2 147	2,3 %
Avustukset	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-2 919	-2 786	-133	4,8 %	-2 302	26,8 %
TOIMINTAKULUT	-23 806	-24 119	313	-1,3 %	-23 551	1,1 %
TOIMINTAKATE	51	1 910	-1 859	-97,4 %	2 774	-98,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-100,0 %	0	-100,0 %
VUOSIKATE	51	1 910	-1 859	-97,4 %	2 774	-98,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-51	-57	6	-10,7 %	-39	30,4 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	1 853	-1 853	-100,0 %	2 735	
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	1 853	-1 853	-100,0 %	2 735	
NETTOTOIMINTAMENOT	-21 941	-22 406	466	-2,1 %	-21 912	0,1 %

*Vuoden 2019 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,2	107,9	111,8
Vuosikate/Poistot, %	100,0	3 376,7	7 159,7

Kuntoutuskeskuksen moniammatillisten tiimien tavoitteena on tuottaa enemmän arjen toimintakykyä kuntoutujille. Toiminnan tarkoituksena on, että asiakas saa päivässä yhä enemmän laadukasta ja turvallista kuntoutusta. Lisäksi palliatiivisella osastolla painopisteenä on tuottaa enemmän elämän laatua palliatiiviselle potilaalle ja hyvää oireenmukaista hoitoa. Edellä mainittuja painopisteitä seurataan ja arvioidaan päivä- ja viikottasolla toimintayksiköissä. Oikea-aikainen kotiutuminen on potilasprosessien sujuvuutta ja tuottavuutta kuvaava tavoite. Tämän vastamittareina toimivat kuukauden sisällä päivystykseen palanneiden määrä ja neljän kuukauden kuuluttua kotona olevien määrä.

Painopistettä Innostunut, vastuullinen ja itseään kehittävä henkilöstö seurataan tiimien pienten parannusten määrällä. Valmentavan johtamisen painopistettä itsearvioidaan kvartaaleittain ja tiimit arvioivat kuukausittain. Lean johtamismalli elää arjessa, joka näkyy vakioituina malleina ja prosessien visualisoimisena.

Käsihuuhteen käyttö on valittu erityisesti tälle vuodelle painopisteeksi ja käsihuuhteen käytön tuplaaminen on ollut tavoitteena. Lisäksi tämän vuoden tuottavuuden painopisteenä on ollut erityisesti kävelyrobotiikan käytön optimointi vaativan kuntoutuksen osastolla yhteistyössä terapiapalveluiden avokuntoutuksen kanssa.

Kuntoutuskeskuksen kolmen osaston toimintaympäristön ja toiminnan muutos on toteutettu projektiluonteisesti toimintaa kehittäen ja seuraten. Loppuvuodesta 2019 akuuttigeriatrisen kuntoutuksen ja vaativan kuntoutuksen toiminnot ovat vakiintuneet ja projektit ovat näiltä osin loppu.

Henkilöstön osaamisen ja monialaisen tiimin toiminnan tueksi painopisteeksi on nostettu jo edellisenä vuonna ICF-toimintakykyluokituksen mukaisen ajattelun yhtenäistäminen. Nyt koko henkilöstö on koulutettu ICF-toimintakykyluokitukseen. Kvartaalisuunnittelussa nostetaan tätä tukevia toimenpiteitä toteutettavaksi. Tämä tulee jatkumaan painopisteenä vielä toistaiseksi. ICF-ajattelumallin sisäistäminen vaikuttaa kuntoutumisprosessien sujuvuuteen.

Fysio- ja toimintaterapian tulosityksikkö on palveluyksikkö, joka tukee muiden hallinnoimia asiakasprosesseja. Terapiapalvelujen onnistuminen tuottaa palvelujen käyttäjäasiakkaille enemmän toimintakykyä ja vähentää muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta. Vuonna 2019 päivitettävissä kuntoutuspalvelulinjauksissa yhtenäistetään palveluperiaatteita niin, että kansalaiset ovat keskenään tasa-arvoisessa asemassa tulevana vuosina. Henkilökunnan osaamista digitaalisten työvälineiden ja ICF-viitekehysten käyttöön on vahvistettava. Mahdollinen asiakasohjauksyksikön organisoituminen tulee vaikuttamaan henkilöresursseihin erityisesti kotiin vietävien palvelujen osalta.

Työ- ja toimintakyvyn osaamiskeskus tukee muiden yksiköiden/toimijoiden asiakasprosesseja ja työtä. Työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessin kehittämistä jatketaan edelleen ja mallinnetaan yhdessä Työelämäpalvelujen kanssa. Toiminnassa hyödynnetään uutta KUN-TYP SBM-alustaa. Yhteistyötä lisätään myös MTPP:n kanssa prosessin kehittämisessä.

Kehitysvammapoliklinikan yhteistyötä vammaispalveluiden kanssa tiivistetään. Kehitysvammapoliklinikka kehittää ennaltaehkäiseviä toimintatapoja, joilla pyritään vähentämään lyhytaikaista laitossijoitusta. Sähköisten apuvälineiden määrääikaishuollot toteutetaan valmistajien huoltoaikataulujen puitteissa ja apuvälineiden takaisinperintäprosessi toimii suunnitelmallisesti. Puheterapeuttien rekrytointeja jatketaan ja tavoitteena on saada kaikki yhdeksän tointa täytettyä. Puheterapia toteuttaa kielijänne-projektin yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Henkilöstön ICF-osaamista vahvistetaan edelleen.

Geriatrinen osaamiskeskus tukee ikääntyvien toimintakykyä tuottamalla lääkäripalvelut kuntoutuskeskuksen osastoille sekä geriatrisella poliklinikkatoiminnalla. Tavoitteena geriatrian poliklinikalla on turvata matalan kynnyksen yhteydenotot, mahdollisimman viiveetön pääsy tutkimuksiin, sujuva tutkimusprosessi hoitosuunnitelmien sekä jatkoseuranta yhteistyössä kotiin vietävien palvelujen kanssa.

Kuntoutus

Painopisteet 2020–2023

- Etäkuntoutuksen sisällön kehittäminen ja volyymin kasvattaminen korvaamaan kotikuntoutuksen kotikäyntejä ja fysioterapian perusterveydenhuollon vastaanottokäyntejä
- Kävelyrobottikuntoutuksen vakiinnuttaminen polikliinisena toimintana
- TULE-oireisten hoitoketjun uudistaminen ja uuden toiminnan jalkauttaminen
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen
- Kuukauden sisällä päivystykseen palanneiden syyn selvittäminen ja paluun vähentäminen
- 4 kuukauden kuluttua kotiutuksesta kotona olevia määrä on kasvanut
- Turvallisuuden ja muun laadun parantaminen
- Asiakastyytyväisyyden ja henkilöstön tyytyväisyyden ylläpitäminen
- Yläraajan kuntoutusrobotiikan käytön optimointi ja vakiinnuttaminen osasto- ja polikliinisena toimintana
- Kuntoutuskeskuksen ja kotikuntoutuksen yhteistyön tiivistäminen ja varhaisempi kotiutuminen
- Asiakasohjausjärjestelmän käyttöönotto
- Muistikoordinaattorien ja kotihoidon yhteistyön tiivistäminen ja toimintamallien tarkentaminen
- Sähköisten palvelujen käytön lisääminen myös avoterapiapalveluissa
- Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin ja prosessien edelleen kehittäminen yhdessä työelämäpalvelujen kanssa. Kun-Typ SBM-alustan hyödyntäminen yhteistyössä eri toimijoiden kesken
- Toteutetaan kielijänne-projekti KNK-polin ja puheterapian yhteistyönä
- Jatketaan puheterapeuttien rekrytointia ja pyritään aloittamaan omaa kuntoutustoimintaa
- Potilaan asettamien tavoitteiden yhdenmukainen mittaaminen ja mittarin käyttöönotto

2.4 Strategisten tukipalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Strategiset tukipalvelut 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % TA 2020 vs TP 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	-990	1 984	-2 974	-149,9 %	0	49498244,8 %
Muut myyntituotot	4 941	317	4 623	1457,8 %	616	702,1 %
Myyntituotot yhteensä	3 951	2 301	1 650	71,7 %	616	541,4 %
Maksutuotot	120	129	-9	-7,0 %	199	-39,8 %
Tuet ja avustukset	2 517	2 208	309	14,0 %	3 652	-31,1 %
Muut toimintatuotot yhteensä	484	497	-14	-2,7 %	559	-13,5 %
TOIMINTATUOTOT	7 072	5 135	1 936	37,7 %	5 026	40,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	309	388	-79	-20,4 %	825	-62,5 %
TOIMINTAKULUT		0				
Henkilöstökulut	-11 433	-11 281	-151	1,3 %	-11 793	-3,1 %
Palvelujen ostot	9 661	8 887	773	8,7 %	6 051	59,7 %
* josta sisäisiä eriä	32 965		32 965		28 716	14,8 %
* josta palvelujen ostoja	-23 304		-23 304		-22 701	2,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 000	-2 848	-153	5,4 %	-2 686	11,7 %
Avustukset	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Muut toimintakulut	5 664	8 083	-2 419	-29,9 %	7 043	-19,6 %
* josta sisäisiä vuokratuloja	11 246		11 246		11 246	0,0 %
* josta muita toimintakuluja	-5 582		-5 582		-5 024	11,1 %
TOIMINTAKULUT	892	2 841	-1 949	-68,6 %	-1 386	-164,3 %
TOIMINTAKATE	8 272	8 365	-92	-1,1 %	4 465	85,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-590	323	-912	-282,7 %	8	-7187,2 %
VUOSIKATE	7 683	8 687	-1 005	-11,6 %	4 473	71,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 968	-7 707	-261	3,4 %	-6 078	31,1 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-285	980	-1 265	-129,1 %	-1 605	-82,2 %
Varausten ja rahastojen muutos	285	404	-118	-29,3 %	1 605	-82,2 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	1 384	-1 384	-100,0 %	0	-146,4 %
NETTOTOIMINTAMENOT	990	-600	1 590	-265,0 %	0	
*Vuoden 2019 ennuste						
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-1 213,3	-209,3			227,4	
Vuosikate/Poistot, %	96,4	112,7			73,6	

Strategiset tukipalvelut budjetoidaan lähtökohtaiseksi yli-/alijäämän osalta nollassi. Koska tälle alueelle on kohdistettu yhteistoimintaneuvottelujen mukaista säästötavoitetta 1,0 milj. euroa, aiheuttaa tämä teknisesti ratkaisun, missä jäsenkuntatuottojen kohdassa vastaava erä näkyy negatiivisena tulona.

Eksoten strategisista tavoitteista johdettuja asiakas- ja potilasrajapintaan asetettuja tavoitteita seurataan tulosalueiden johtoryhmissä säännöllisesti. Käsittely ei ole kuitenkaan riittävän systemaattista eikä tavoitteiden jäädessä saavuttamatta määritellä kattavasti toimenpiteitä, jotka toteuttamalla tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa. Tähän haetaan uudenlaista toimintatapaa. Projektit ja hankkeet sidotaan vahvemmin kokonaisuuteen tiedottamalla hyödyistä. Uuden tulevan organisaation toiminnan käynnistäminen, tehokkaiden toimintamallien luominen ja vastuiden selkeyttäminen ovat painopisteenä.

Kehittämisen tuessa käynnissä olevat hankkeet jatkuvat suunnitellusti. Näillä toteutetaan toimeenpano-ohjelmaa. Ulkoista rahoitusta saaneissa hankkeissa kehitetään muun muassa seuraavia kokonaisuuksia:

- Ikäihmisten kotona asumisen turvallisuus (KAT-hankkeet)
- Elinvoimaa älykkäällä sotella (ELSA-hanke)
- Liikkumisen ja logistiikan kehittämishanke
- Ammattilaisten ja asiakkaiden autonomiaa (Aatos-hanke)
- Hyvinvointivalmennusta ja elintapaneuvontaa (Toimintakykyohjelman alla)

Hallitusohjelman mukaisesti sote-uudistamiseen liittyen suunnitellaan STM- ja THL-yhteiskeskustelujen perusteella toteutettavaksi Tulevaisuuden sote-keskushanketta.

Sisäisessä kehittämistyössä korostuvat Lean-Paja-kehittäminen, strategian kirkastaminen ja toimeenpano sekä osaamisen lisääminen. Samalla jatketaan yhteyskeskustoiminnan, asiakasosallisuuden ja työhyvinvoinnin kehittämistä. Rahoituspäätöksiä odotetaan strategian mukaisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen hankkeille, työllisyys Hankkeille ja tietojohdantamista tukeville hankkeille.

Sähköisen asiointipalvelun kehittäminen jatkuu Digitalisaatio-ohjelman mukaisesti. Lisäksi Valtionvarainministeriön rahoittamassa ja Etelä-Karjalan liiton koordinoimassa Digituki-hankkeessa tullaan vahvistamaan kansalaisten digitaalisten palvelujen käyttötaitoja. Syksyllä 2019 käyttöönotetun kotona asumista tukevien teknologioiden integraatioalustan myötä tullaan kilpailuttamaan ja ottamaan käyttöön hoitoprosessien tueksi etäseurantamittareita, kuten verensokeri- ja verenpainemittareita. Hoitoprosessien muotoilemisessa hyödynnetään Lean-työkaluja.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan vuonna 2019 tietohallinnon resursseista merkittävä osa kohdistuisi vuoden 2019 aikana maakuntauudistuksen muutosohjelman alaisen ICT-ohjelman (KATTO-ohjelma) toteuttamiseen. Maakuntauudistuksen peruunnuttua toimintafokus keskittyi perinteisten ICT-asioiden läpiviemiseen, joita ovat mm. uuden potilastietojärjestelmäversion (Lifecare) käyttöönotto, kotiin vietävien palveluiden teknologia-alustan kilpailutus ja käyttöönotto, Windows 10 version käyttöönotto sekä uudentyyppisten keinoälypohjaisten teknologioiden konseptointi ja pilotointi asiakkaiden palvelutarpeen ennustamisessa jne.

Eksoten laboratorio- ja kuvantamistoiminta fuusioituu osaksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin laboratoriotoimintaa. Tämä muutos vaatii myös merkittäviä muutoksia ICT-tietojärjestelmien osalta. Samaan aikaan laboratorio- ja kuvantamistietojärjestelmiin täytyy toteuttaa merkittäviä toiminnallisia uudistuksia ja lainsäädännön vaatimia muutoksia.

Strategiset tukipalvelut

Painopisteet 2020

Johtamisen tuki

- Työhyvinvointiohjelman tuki henkilöstön työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairaslomien vähentämiseksi

- Sanelujen purkuprosessin arviointi ja uudelleen organisointi
- Painopistettä yksiköiden varastojen seurannassa laajennetaan niin että entistä enemmän kiinnetään huomiota kirjanpitoarvon lisäksi siihen, että käytössä on kuhunkin toimintaan tarkoituksenmukaisimmat ja kustannustehokkaimmat tuotteet.

Kehittämisen tuki

- Pääpaino uuden strategian 2019–2022 painopisteiden mukaisissa kehittämistoimissa (esim. maakunnallisesti optimoitu palveluverkko, integraation syventäminen, digitalisaatio, organisaatiouudistus).
- Tulevaisuuden sote-keskus, toimintakyky-, työhyvinvointi- ja digitalisaatio-ohjelman toimeenpanon tuki
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet vuonna 2020 ovat terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi. Vuonna 2020 valmistettava maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma linjaa uudet tavoitteet vuosille 2021–2024.
- Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman jatkaminen ja jalkauttaminen.
- Uudenlaiset mallit ja roolit, kuten asiakasohjauksen ja asiakasosallisuuden korostuminen sekä työntekijän ja asiakkaan autonomia.
- Henkilökohtainen budjetti ja palveluseteli asiakkaan valintoja tukemassa
- ”Sote-keskus kotiin” -kokonaisuuden luominen ja käyttöönotto sekä kotona asumisen turvallisuus
- Asiakkuudenhallinnan ja toiminnanohjausratkaisuiden kehittäminen tulevaisuuden sote- ja asiakasohjauskeskuksen tueksi.
- Ennustavan analytiikan ja keinoälyratkaisujen kehittämisen jatkaminen.
- Kansalliset yhteistyöhankkeet tulevaisuuden asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönottamisen edistämiseksi.

Painopisteet 2020–2023

Johtamisen tuki

- Hankinta- ja kilpailutusosaamisen kehittäminen ja varmistaminen
- Tarvikevarastojen seurannan kehittäminen
- Mittariston ja tavoitteiden uudelleenarviointi ja laadinta

Kehittämisen tuki

- Uuden tulevan organisaation toiminnan käynnistäminen ja tehokkaiden toimintamallien luominen
- Byrokratian välttäminen ja tehtävien ja vastuiden selkeyttäminen
- Projektien ja hankkeiden sitominen vahvemmin kokonaisuuteen ja hyödyistä tiedottaminen
- Laboratorio ja kuvantamispalvelut siirtyvät HUS:n toiminnaksi 1.1.2020. Laadukas ja kustannussäästöjä tuova toiminta tulee varmistaa ja edelleen kehittää.
- Ennustavan analytiikan ja keinoälyratkaisujen kehittämisen jatkaminen.

3 TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021–2023

3.1 Käyttötalousosa

Eksote yhteensä 1000 EUR	TA2020	E2019	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % 2019 vs. 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	474 659	459 276	15 383	3,3 %	440 247	4,3 %
Muut myyntituotot	19 618	15 087	4 530	30,0 %	14 813	1,9 %
Myyntituotot yhteensä	494 277	474 363	19 913	4,2 %	455 059	4,2 %
Maksutuotot	39 111	39 675	-563	-1,4 %	37 538	5,7 %
Tuet ja avustukset	6 969	7 012	-43	-0,6 %	8 402	-16,5 %
Muut toimintatuotot yhteensä	4 527	4 842	-315	-6,5 %	5 086	-4,8 %
TOIMINTATUOTOT	544 884	525 891	18 992	3,6 %	506 086	3,9 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	309	388	-79	-20,4 %	902	-57,0 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-261 131	-269 397	8 266	-3,1 %	-260 133	3,6 %
Palvelujen ostot	-173 419	-154 651	-18 768	12,1 %	-153 250	0,9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-40 666	-42 997	2 331	-5,4 %	-43 381	-0,9 %
Avustukset	-30 658	-30 243	-415	1,4 %	-29 347	3,1 %
Muut toimintakulut	-29 588	-29 914	326	-1,1 %	-28 965	3,3 %
TOIMINTAKULUT	-535 462	-527 202	-8 261	1,6 %	-515 075	2,4 %
TOIMINTAKATE	9 730	-922	10 653	-1155,2 %	-8 087	-88,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-590	320	-910	-284,7 %	-23	-1486,1 %
VUOSIKATE	9 140	-602	9 742	-1617,1 %	-8 111	-92,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 425	-10 414	989	-9,5 %	-9 528	9,3 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	4 915	-4 915	-100,0 %	0	
TILIKAUDEN TULOS	-285	-6 102	5 816	-95,3 %	-17 639	-65,4 %
Varausten ja rahastojen muutos	285	404	-118	-29,3 %	1 605	-74,8 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-5 698	5 698	-100,0 %	-16 034	-64,5 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-474 659	-464 974	-9 685	2,1 %	-456 281	1,9 %

*Vuoden 2019 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,7	99,7	98,1
Vuosikate/Poistot, %	97,0	-5,8	-85,1

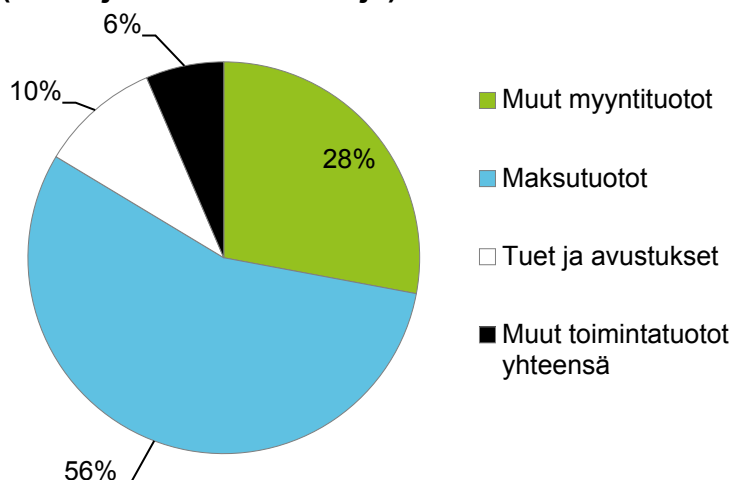
Toimintatuotot

Eksoten toimintatuotot vuonna 2019 ovat 544,9 milj. euroa. Myyntituotot jäsenkunnilta ovat yhteensä 474,7 milj. euroa. Nämä muodostavat 87 % toimintatuotoista. Myyntituotot jäsenkunnilta ovat vuoden 2019 tilinpäätösennusteeseen verrattuna 15,4 milj. euroa suuremmat.

Erikoissairaanhoidon kuntalaskutusosuus on 183,1 milj. euroa. Kasvua vuoden 2019 tilinpäätösennusteeseen on 6,0 milj. euroa (3,3 %). Muun kuin erikoissairaanhoidon kuntalaskutusosuus on yhteensä 291,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2019 tilinpäätösennusteeseen on 9,4 milj. euroa (3,3 %).

Muiden kuin jäsenkuntatuottojen osuus toimintatuotoista 70,2 milj. euroa (12,9 %) jakautuu seuraavan kaavion mukaisesti:

Eksoten toimintatuotot tulolajeittain (ilman jäsenkuntatuottoja)

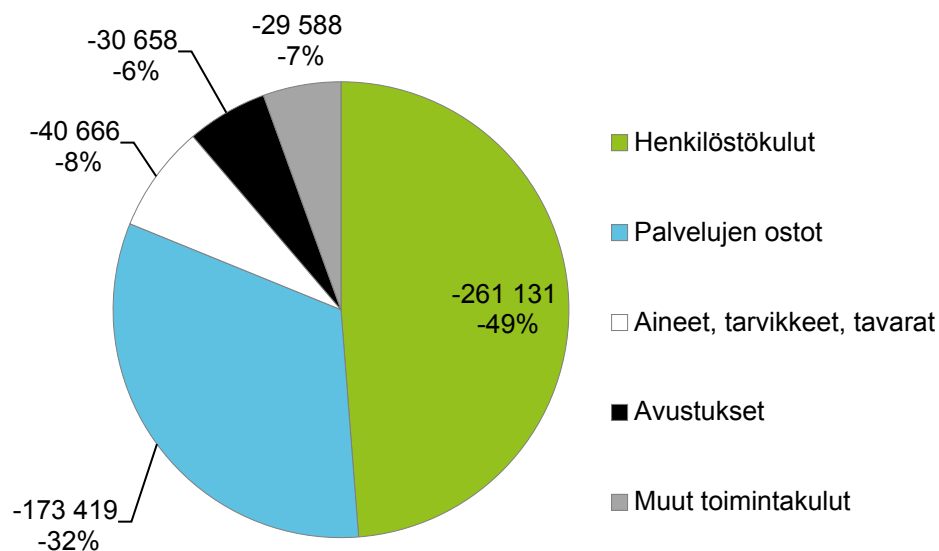

Kunnat olivat erikseen sopineet 1.1.2016 alkaen uudistetun perussopimuksen hyväksymispäätöksen yhteydessä vuosien 2016 – 2018 osalta noudatettavan ns. siirtymäajan maksuosuuksia. Ko. sopimuksen mukaan entisten palvelusopimusjäsenkuntien (Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari) väliset maksosuudet, pois lukien ennen vuotta 2016 syntyneen alijäämän kattaminen, määritettiin kolmen vuoden keskiarvoperiaatteen mukaisesti. Ko. kuntien yhteenlaskettua ja Imatran maksuosuutta korotettiin vuosina 2017 -2018 prosentuaalisesti yhtä paljon. Vuodelle 2019 talousarviovaiheessa ei ollut enää olemassa sopimusta kuntien välisestä jäsenkuntaosuuksien jaosta. Kunnat sopivat kuitenkin siten, että vuoden 2019 maksuosuus laskettiin perussopimuksen mukaisilla kustannusajureilla, mutta käytettiin vain kahden vuoden keskiarvoa aiemman kolmen vuoden sijaan. Kunnat ovat juuri vuoden 2019 lopulla uudistamassa perussopimusta. Vuoden 2020 maksosuudet on laskettu tämän sopimuksen sisältöä vastaavasti. Peruste on sama kuin vuonna 2019. Lisäksi on huomioitu erikseen kuntien lisäostot.

Kokonaiskulut

Toimintakulut ovat vuonna 2020 yhteensä 535,5 milj. euroa ja ne jakautuvat eri kululajeihin seuraavan kaavion mukaisesti.

Eksoten toimintakulut kululajeittain (1000 EUR)

Alijäämä

Talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020 – 2023 kustannusrakenteeseen vaikuttaa käynnissä olevien yhteistoimintaneuvottelujen lopputulos. Yhteistoimintaneuvotteluilla tavoitellaan 9 milj. euron säästöjä vuoden 2019 ennustettuun kustannusrakenteeseen. Säästötoimenpidekartoituksen yhteydessä käydään läpi koko organisaatio, kaikki toiminnot ja koko henkilöstö. Tulosityksiköiden säästökohteita etsitään muun muassa organisaatorakenteesta, palveluverkosta, sopimuksista, toimitiloista, hankkeista ja projekteista, tukipalveluista. Mikäli tarvittavia säästöjä ei saada muutoin kasaan, kohdistetaan säästöt henkilöstökuluihin. Osa löydetyistä säästöistä on viety jo talousarvioon valmisteluvaiheessa kohdennettuna oikealle tilille / oikeaan tiliryhmään, mutta n. 7,2 milj. euroa säästö tavoitteesta on kohdistettu vastuualueille erillisenä tulosvaikutukseltaan positiivisena tavoite-eränä urakkasuoritukset-tilille palvelujen ostoihin. Yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä tämä erä kohdistetaan käyttösuunnitelmassa neuvottelujen lopputuloksen mukaisesti. Kustannusrakennetta muuttamalla ja vuosille 2020 - 2023 suunnitelluilla jäsenkuntaosuuksilla syntyneet alijäämät katetaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Alijäämää on taseessa vuoden 2023 lopussa tämän suunnitelman mukaan ainoastaan jäljellä olevan poistoeron verran eli 3,2 milj. euroa.

3.2 Tuloslaskelma 2020 erikoissairaanhoidon ja muu Eksote

Erikoissairaanhoidon osuus koko Eksoten toimintakuluista on 37 %.

Erikoissairaanhoidon sisältyy tässä määrittelyssä myös keskussairaalaissa toimiva terveyskeskuspäivystys pois lukien ensihoito. Erikoissairaanhoidon sisältyy kaikkien vastuualueiden toimintaan.

Erikoissairaanhoidon 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % 2019 vs. 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	183 078	177 144	5 933	3,3 %	164 151	7,9 %
Muut myyntituotot	5 629	6 460	-831	-12,9 %	6 007	7,5 %
Myyntituotot yhteensä	188 706	183 604	5 102	2,8 %	170 158	7,9 %
Maksutuotot	8 820	8 444	375	4,4 %	7 491	12,7 %
Tuet ja avustukset	1	7	-5	-79,3 %	19	-64,9 %
Muut toimintatuotot yhteensä	360	368	-8	-2,0 %	402	-8,5 %
TOIMINTATUOTOT	197 888	192 423	5 465	2,8 %	178 070	8,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-78 993	-90 126	11 133	-12,4 %	-85 948	4,9 %
Palvelujen ostot	-79 267	-60 496	-18 771	31,0 %	-61 120	-1,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-25 756	-28 761	3 006	-10,5 %	-29 622	-2,9 %
Avustukset	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-12 908	-15 295	2 387	-15,6 %	-13 296	15,0 %
TOIMINTAKULUT	-196 924	-194 679	-2 244	1,2 %	-189 986	2,5 %
TOIMINTAKATE	964	-2 256	3 220	-142,7 %	-11 916	-81,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-602	-208	-394	189,6 %	-54	284,7 %
VUOSIKATE	362	-2 464	2 826	-114,7 %	-11 970	-79,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-648	-1 675	1 027	-61,3 %	-2 044	-18,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	5 203	-5 203	-100,0 %	0	
TILIKAUDEN TULOS	-285	1 063	-1 349	-126,8 %	-14 014	-107,6 %
Varausten ja rahastojen muutos	285	404	-118	-29,3 %	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	1 467	-1 467	-100,0 %	-14 014	-110,5 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-183 078	-175 677	-7 400	4,2 %	-178 165	-1,4 %

*Vuoden 2019 ennuste syyskuun tuloksen pohjalta

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,5	98,8		93,7
Vuosikate/Poistot, %	55,9	-147,1		-585,6

Muu kuin ESH 1000 EUR	TA2020	E2019*	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % 2019 vs. 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	291 581	282 132	9 450	3,3 %	280 659	0,5 %
Muut myyntituotot	13 989	8 628	5 362	62,1 %	7 532	14,5 %
Myyntituotot yhteensä	305 571	290 759	14 811	5,1 %	288 191	0,9 %
Maksutuotot	30 292	31 230	-939	-3,0 %	30 433	2,6 %
Tuet ja avustukset	6 967	7 005	-38	-0,5 %	7 473	-6,3 %
Muut toimintatuotot yhteensä	4 167	4 474	-307	-6,9 %	4 682	-4,4 %
TOIMINTATUOTOT	346 996	333 468	13 528	4,1 %	330 778	0,8 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	309	388	-79	-20,4 %	1 035	-62,5 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-182 139	-179 271	-2 868	1,6 %	-171 466	4,6 %
Palvelujen ostot	-94 152	-94 155	3	0,0 %	-92 269	2,0 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-14 911	-14 235	-675	4,7 %	-13 634	4,4 %
Avustukset	-30 658	-30 243	-415	1,4 %	-29 154	3,7 %
Muut toimintakulut	-16 680	-14 618	-2 062	14,1 %	-15 722	-7,0 %
TOIMINTAKULUT	-338 539	-332 522	-6 016	1,8 %	-322 244	3,2 %
TOIMINTAKATE	8 766	1 334	7 432	557,1 %	9 569	-86,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	11	527	-516	-97,9 %	-16	-3332,2 %
VUOSIKATE	8 778	1 862	6 916	371,5 %	9 553	-80,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 778	-8 739	-38	0,4 %	-7 019	24,5 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	-288	288	-100,0 %	0	
TILIKAUDEN TULOS	0	-7 165	7 165	-100,0 %	2 534	-382,8 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-7 165	7 165	-100,0 %	2 534	-382,8 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-291 581	-289 297	-2 285	0,8 %	-278 125	4,0 %
*Vuoden 2018 ennuste						
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	102,4	100,2			102,3	
Vuosikate/Poistot, %	100,0	21,3			136,1	

3.3 Palvelujen kustannustenjako- ja hinnoitteluperiaatteet

Eksoten laskutus perustuu kullekin jäsenkunnalle määriteltyyn maksuosuusprosenttiin seuraavasti:

- Vuoden 2020 maksuosuusprosentti perustuu Eksoten kaikkien jäsenkuntien laskennallisiin osuuksiin Eksoten vuosien 2017 ja 2018 tilinpäätöksien osalta. Maksuosuutta määritettäessä otetaan huomioon mahdolliset lisäostot, rakenteelliset muutokset.
- Jäsenkuntien välinen osuus kunkin vuoden laskennallisista kustannuksista määräytyy yhteisessä strategisessa palvelusopimuksessa sovitun laskennallisen periaatteen mukaisesti. 1.1.2016 lähtien myös Imatralle on laskettu vuotuiset laskennalliset kustannukset samalla periaatteella kuin muille jäsenkunnille. Tarkempi määräytymisperuste eri palvelujen osalta on seuraava:

Yleishallinto ja muut yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Perhe- ja sosiaalipalvelut	
Perhepalvelut	
Lasten ja nuorten ehkäisevät palvelut Opiskeluterveydenhuolto Lastensuojelu Lastensuojelun sijaishuolto * Lastensuojelun sijaishuolto * Perhehoito Muut lasten ja perheiden palvelut Sosiaalipäivystys Mielenterveyspalvelujen esh	Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa Oppilaitoksen sijaintipaikan mukaan Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa Sijoitettujen lasten suhteessa Hoitopäivät Hoitopäivät Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa Asukasluvun suhteessa 2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	
Toimeentulotuki Aikuissosiaalityö Maahanmuuttopalvelut Avohoidon palvelut * mielenterveys- ja päihdehuollon palvelut Mielenterveyspalvelujen esh Mielenterveyskuntoutus Asumispalvelut * mielenterveys- ja päihdehuollon palvelut Ehkäisevä päihdehuolto Päihdehuollon laitoshoido ja kuntoutus Avohoito Päihdekliniikka	Toteuma/hetut Asukasluvun suhteessa Kunnassa asuvien maahanmuuttajien suhteessa Asukasluvun suhteessa 2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti Asukasluvun suhteessa Hetut/toteutunut palvelu * asumispäivät Asukasluvun suhteessa Hetut/käytetyt palvelut * hoitopäivät Hetut/käytetyt palvelut * käynnit
Työelämäpalvelut	
Työelämäosallisuutta tukevat palvelut Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuus Etelä-Karjalan työvoiman palvelukeskus	Pitkäaikaistyöttömien suhteessa Toteuma/hetut Pitkäaikaistyöttömien suhteessa
Vammaispalvelut	
Avopalvelut Ympäri vuorokautiset palvelut Toiminnalliset palvelut Muut vammaispalvelut	Asukasluvun suhteessa Hetut/hoitopäivät/toteutunut palvelu * asumispäivät Käytettyjen toimintapäivien suhteessa * toimintapäivät Hetut/käytetyt palvelut * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Terveys- ja vanhustenpalvelut	
Avoterveydenhuolto	
Yhteiset palvelut Avoterveydenhuolto Suun terveydenhuolto Tehostettu kotisairaanhoido	Asukasluvun suhteessa Aluekohtaisten terveysasemien kustannukset asukasluvun suhteessa Aluekohtaisten terveysasemien kustannukset asukasluvun suhteessa Aluekohtaiset kustannukset asiakkuuksien suhteessa

Hoiva	
Kotona asumisen tuki ja lyhytaikaishoito, kotihoito	
Kotihoidon yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Kotihoidon lähipalvelut (tilapäinen, säännöllinen) * sis. ehkäisevät kotikäynnit * sis. ryhmätoiminta	Aluekohtaiset kustannukset asiakkuuksien suhteessa
Omaishoidontuki	Kotikunnan mukaan * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Neuvontapalvelut	Asukasluvun suhteessa
Veteraanikuntoutus	Hetut/toteutunut palvelu * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Muut vanhustenpalvelut	
* Kuljetuspalvelu	* Hetut/toteutunut palvelu
* Asunnon muutostyöt	* Hetut/toteutunut palvelu
* Turvapalvelut	* Hetut/toteutunut palvelu
* Sotainvalidit	* Hetut/toteutunut palvelu
* Ateriapalvelu	Hetut/toteutunut palvelu * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Päivätoiminta	Hetut/toteutunut palvelu * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Hoiva- ja palveluasuminen	
Asumispalvelujen yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Asumispalveluyksiköt	Hetut/hoitopäivät/toteutunut palvelu * hoitopäivät
Laitoshoidon yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Pth-vuodeosasto ja vanhainkodit	Hetut/hoitopäivät * hoitopäivät
Akuuttisairaala	
Erikoissairaanhoito	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Kuntoutus	
Erikoissairaanhoidon ja kehitysvammapoliklinikan osalta	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Gerontologinen sosiaalityö	Asukasluvun suhteessa
Kuntoutuskeskuksen osastot	Hetut/hoitopäivät

Kuntayhtymän hyväksytyn talousarvion ja edellä mainittujen periaatteiden perusteella määritetään jokaiselle kunnalle kiinteä vuosimaksu, joka laskutetaan kahdessa erässä kuukaudessa siten, että 2/3 laskutetaan kunkin kuukauden 11. päivä ja 1/3 kunkin kuukauden 28. päivä.

Kunnan vuosimaksu on sitova, eikä kuntayhtymällä ole takautuvaa laskutusoikeutta eikä oikeutta muuttaa maksusuutta kesken toimintavuoden ellei kunnan kanssa muuta sovita.

Edellä määriteltyä kustannusten jakoperustetta käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksusuuksien määrittelyä tehtäessä tulevana vuosina, elleivät kunnat sovi muusta jakoperusteesta.

Perustamissuunnitelman mukaan erikoissairaanhoidossa kunta maksaa asukkaidensa käyttämät palvelut. Koska kaikkien kuntien on oltava mukana erikoissairaanhoidossa, maksavat kunnat kuntayhtymän yleishallinnon kustannukset, joilla tässä tarkoitetaan luottamushenkilöhallinnon, ylimmän johdon ja siihen kiinteästi liittyvän esikunnan kustannuksia, erikoissairaanhoidon yhteydessä, käytännössä siis käytön. Perustamissuunnitelmassa todetaan edelleen, että yhteisillä palveluilla tässä tarkoitetaan mm. kuntayhtymän taloushallintoa, henkilöstöhallintoa, tietohallintoa ja tietojärjestelmiä, yhteistoimintajärjestelmiä, hankinta- ja materiaalitoimintoja, teknillisiä toimintoja, turvallisuustoimintaa, sisäistä tarkastusta, ravintohuoltoa, siivoustoimintaa ja muuta vastaavaa ydintoimintaa palvelevaa tukitoimintaa. Erikoissairaanhoidon kustannuksiin vyörytettävä yleishallinnon kustannusosuus on 45 %.

Erikoissairaanhoidon osalta noudatetaan poikkeuksellisen suurten kustannusten tasaamisesta säädettyä tasausjärjestelmää myös laskennallisten osuuksien määrittelyssä. Korvausraja on 100 000 euroa. Sen yli menevät vuotuiset kustannukset menevät tasauksena jäsenmaksuun. Tasaus koskee ostopalveluja ja omaa toimintaa.

Erikoissairaanhoidon oma toiminta

Eksotessa käytetään laskutuksen ja tilastoinnin perusteena DRG-pohjaista hinnoittelua somaattisten vuodeosastojen ja päiväkirurgian toiminnassa. Psykiatrian vuodeosastotoiminta laskutetaan hoitopäivähinnoilla. Samoin hoitopäivähinnoilla laskutetaan erityisen kalliit ja harvinaiset hoidot sekä pitkittyneet hoidot (erikoissairaanhoidolliset syyt) ja jatkohoidon jonotus. Oman toiminnan laskutussuoritteita ovat lisäksi poliklinikkakäynnit, sarjahoitokäynnit sekä tietyt tutkimukset ja toimenpiteet. Jäsenkuntien osalta em. laskutusperusteita käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksuosuuksien määrittelyä tehtäessä tulevina vuosina.

Palveluiden yksikköhinnat (hinnasto) vahvistaa hallitus. Hinnasto sisältää DRG - jaksojen, hoitopäivien ja avohoitokäyntien hinnat sekä erikoisalojen keskimääräiset hoitopäivähinnat, joita käytetään pitkittyneiden hoitojen ja jatkohoitoa jonottavien (1–3 pv) laskutuksessa. Jatkohoitoa jonottavien maksut (ns. siirtoviivemaksut) porrastetaan niin, että 1–3 päivää laskutetaan keskimääräisillä hinnoilla ja neljännestä päivästä eteenpäin laskutetaan kaksinkertaisella hinnalla.

Erikoissairaanhoidon ostopalvelujen laskutus

Ostopalvelujen kustannukset sisältyvät kuntalaskutusosuuksiin. Toteutuneita ostopalvelukustannuksia käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksuosuuksien määrittelyä tehtäessä tulevina vuosina. Ostopalvelut tilastoidaan kunnittain kaikkien jäsenkuntien osalta.

Erikoissairaanhoidon jäsenmaksuosuus

Valtuusto määrittää talousarviota vahvistaessaan jäsenmaksuosuuden suuruuden, poikkeuksellisten suurten hoitokustannusten korvauserusteet sekä kuntayhtymän erityisvelvoitteet.

Jäsenmaksuosuus sisältyy kuntien kuntalaskutusosuuteen.

Jäsenmaksuilla kerätään kunnilta osuudet seuraaviin menoihin:

Potilasvahinkovakuutus	1 332 150 euroa
Kuntoutuksen alueelliset palvelut (kierrätettävät apuvälineet ja apuvälinekeskuksen muut kustannukset)	2 359 969 euroa
Infektioyksikkö	540 393 euroa
Hengityshalvauspotilaat	10 505 euroa
Jäsenmaksuosuus em. kohteisiin yhteensä	4 243 017 euroa

Jäsenmaksuihin ei sisälly yksittäisiä erittäin kalliita hoitoja (yli 100 000 euron hoidot) vuoden 2019 talousarviossa.

Palvelujen hinnat kuntayhtymän ulkopuolisille

Muille sairaanhoitopiireille myytävät palvelut laskutetaan jäsenkuntahinnoilla, ellei erikseen toisin sovita. Samoin vakuutusyhtiöille, puolustusvoimille, pakolaisten vastaanottokeskukselle ja vankilalle sekä KELA:lta laskutettavat kiireellistä hoitoa tarvitsevien EU-kansalaisten ja sopimusmaista tulevien hoidot laskutetaan samalla hinnalla.

Kiireellistä hoitoa tarvitsevien, sopimuksettomista maista tulevien potilaiden hoidosta peritään hinnaston mukainen hinta 10 %:lla korotettuna, ellei muuta sopimusta ole tehty. Tehohoidosta peritään em. potilailta todellisten kustannusten mukainen hinta + 10 % (hoitopäivän hinta hoidon vaativuuden mukaan sekä mahdolliset veri- tms. valmisteet ja leikkaussalitoimenpiteet).

Kuntaosuudet ja alijäämien kattaminen

Alijäämää kertyi vuosina 2010 – 2018 yhteensä 14,7 milj. euroa. Poistoerot huomioiden katettava alijäämä vuoden 2018 lopussa oli 10,0 milj. euroa. Vuodelle 2019 ennakoidaan alijäämään syntyvän lisää n. 5,7 milj. euroa. Poistoerot huomioiden katettava alijäämä vuoden 2019 lopussa on 16,1 milj. euroa ja vuoden 2020 lopussa 16,4 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarvion yli-/alijäämän määrä on nolla. Kuntayhtymässä on talousarvion valmisteluvaiheessa käynnissä yhteistoimintaneuvottelut, joilla haetaan 9 milj. euron säästöjä vuoden 2019 ennustettuun kustannusrakenteeseen. Ennusteen mukaan yli-/alijäämäjäämäkertymä vuoden 2020 lopussa kunnittain on seuraava:

Ali-/ylijäämät kunnittain 1000 EUR	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	E2019*	TP2010 - E2019	TA2020	TP2010- TA2020	TP2010- TA2020 +poistoero
Imatra	737	1 444	287	-5144	-1321	-4 734	0	-4 734	-3 793
Lappeenranta	6 806	9 014	663	-7593	-3052	-10 941	0	-10 941	-8 765
Lemi	271	359	26	-302	-122	-436	0	-436	-349
Luumäki	460	610	45	-513	-206	-740	0	-740	-593
Parikkala	514	681	50	-573	-230	-826	0	-826	-662
Rautjärvi	406	537	40	-453	-182	-652	0	-652	-523
Ruokolahti	501	663	49	-559	-225	-805	0	-805	-645
Savitaipale	446	591	43	-498	-200	-717	0	-717	-574
Taipalsaari	358	474	35	-399	-160	-575	0	-575	-461
Yhteensä	10 498	14 372	1 238	-16 034	-5 698	-20 426	0	-20 426	-16 363
Kumul. Yli (+) / alijäämä (-) yhteensä	-14 303	69	1 307	-14 728	-20 426		-20 426		

* - = alijäämää ja + = alijäämän pienenemistä/ylijäämää.

Jäsenkuntien maksusuudet – Erikoissairaanhoido 1000 EUR

1 000 €

Erikoissairaanhoido	TP2016	TP2017	TA2018	TA2019	2016- 18 korja ukset	Lopullinen 2019 maksuos.	clearing 2016- 2018	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
Imatra	33 331	33 305	33 998	33 355	1 333	34 688	-4 631	36 892	38 125	38 773	39 484
Imatran uusi osuus											
Lappeenranta	88 040	88 446	90 249	95 422	3 814	99 235	4 322	102 402	104 451	106 227	108 176
Lemi	3 564	3 590	3 643	3 977	159	4 136	298	4 156	4 121	4 191	4 268
Luumäki	6 918	6 458	6 626	7 249	290	7 539	846	7 824	8 229	8 369	8 523
Parikkala	7 366	7 181	7 469	7 628	305	7 933	-479	8 033	8 199	8 338	8 491
Rautjärvi	5 088	5 022	5 031	5 249	210	5 459	-624	5 434	5 292	5 382	5 481
Ruokolahti	6 420	6 479	6 501	6 708	268	6 976	-271	7 124	7 428	7 554	7 693
Savitaipale	4 759	4 755	4 761	5 006	200	5 206	-569	5 171	4 887	4 970	5 061
Taipalsaari	4 794	4 920	5 209	5 741	229	5 971	1 109	6 041	5 970	6 071	6 183
Yhteensä	160 280	160 156	163 488	170 336	6 808	177 144	0	183 078	186 702	189 876	193 361
Muut kuin Imatra	126 949	126 851	129 490	136 982	5 475	142 457	4 631	146 185	148 578	151 104	153 876

Jäsenkuntien maksuosuudet – Muu kuin esh 1000 EUR

1 000 €

Muu kuin erikoissairaanhoidon hoito	TP2016	TP2017	TA2018	TA2019	2019 korjaukset	Lopullinen 2019 maksuos.	clearing 2016-2018	TS2020	TS2021	TS2022	TS2023
Imatra	1 543										
Imatran uusi osuus	56 213	57 417	56 743	59 587	-1 434	58 153	2 469	61 860	63 960	65 050	66 245
Lappeenranta	156 614	148 624	147 589	153 695	-4 125	149 570	-1 525	154 050	157 280	159 951	162 883
Lemi	5 731	5 648	5 730	6 255	-115	6 139	1 655	6 508	6 727	6 841	6 967
Luumäki	12 194	11 654	11 203	11 830	-97	11 733	160	12 206	12 251	12 460	12 689
Parikkala	15 152	14 699	14 318	14 882	-198	14 684	-116	15 095	15 409	15 671	15 959
Rautjärvi	9 924	9 657	9 483	9 753	-86	9 667	-254	9 796	9 834	10 002	10 185
Ruokolahti	13 949	13 583	13 255	13 856	-306	13 550	-651	13 607	13 627	13 859	14 114
Savitaipale	10 982	10 551	10 127	10 067	-183	9 884	-2 423	9 851	9 772	9 938	10 121
Taipalsaari	8 482	8 206	8 313	9 014	-264	8 750	686	8 608	8 495	8 638	8 796
Yhteensä	290 784	280 040	276 759	288 940	-6 808	282 132	0	291 581	297 355	302 410	307 959
Muut kuin Imatra	233 028	222 623	220 017	229 353	-5 374	223 978	-2 469	229 722	233 395	237 360	241 714

Jäsenkuntien maksuosuudet – Eksote yhteensä 1000 EUR

1 000 €

Eksote yhteensä	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	2019 korjaukset	Lopullinen 2019 maksuos.	clearing 2016-2018	TS2020	TS2021	TS2022	TS2023
Imatra	34 874	90 722	90 740	92 941	-100	92 841	-2 162	98 752	102 085	103 822	105 730
Imatran uusi osuus	56 213										
Lappeenranta	244 653	237 070	237 838	249 117	-312	248 805	2 796	256 452	261 732	266 178	271 059
Lemi	9 295	9 239	9 373	10 232	44	10 276	1 952	10 663	10 848	11 033	11 235
Luumäki	19 113	18 112	17 829	19 080	193	19 273	1 006	20 031	20 480	20 829	21 212
Parikkala	22 517	21 880	21 787	22 510	107	22 617	-595	23 127	23 607	24 009	24 450
Rautjärvi	15 012	14 679	14 514	15 003	124	15 127	-878	15 231	15 127	15 384	15 666
Ruokolahti	20 369	20 063	19 756	20 565	-38	20 527	-922	20 731	21 055	21 413	21 806
Savitaipale	15 741	15 306	14 888	15 073	17	15 090	-2 992	15 023	14 659	14 908	15 182
Taipalsaari	13 276	13 126	13 522	14 755	-34	14 721	1 794	14 649	14 465	14 710	14 979
Yhteensä	451 064	440 196	440 247	459 276	0	459 276	0	474 659	484 057	492 286	501 320
Muut kuin Imatra	359 978	349 474	349 506	366 335	100	366 435	2 162	375 907	381 972	388 464	395 590

Jäsenkuntien maksuosuudet eivät ole sitovia vuosille 2021–2023.

Taloussuunnitelma perustuu vuoden 2020 kuntien suhteellisiin osuuksiin. Kuntien välinen laskennallisen osuuden muutos ja erikoissairaanhoidon ja muun toiminnan suhde määräävät lopullisen maksun vuosille 2020–2022.

3.4 Investointiosa

INVESTOINNIT 1000 EUR	TP2012	TP2013	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TS2020	TS2021	TS2022	TS2023
Rakennukset, rakenteet ja muut aineelliset hyödykkeet	3 143	3 996	2 556	7 494	16 416	28 099	12 358	4 935	5 919	10 581	14 320	16 590
Koneet ja kalusto	4 511	2 190	4 943	3 311	4 881	4 968	3 949	1 824	1 113	1 200	2 406	4 013
ATK-hankkeet ja muut aineettomat hyödykkeet	2 232	2 775	3 146	1 554	1 741	4 258	3 806	3 279	2 994	2 780	2 780	3 280
Osakkeet ja osuudet				174		1 524	30					
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	9 887	8 961	10 645	12 532	23 038	38 850	20 143	10 038	10 026	14 561	19 506	23 883

Investointien yhteissumma on 10,0 milj. euroa. Kone- ja kalustoinvestointeihin sisältyy sairaalalaitteiden hankintoja ja muita välttämättömiä korvausinvestointeja. Rakennusinvestoinneissa nykyisten tilojen sisäilmakorjauksiin ja muutoksiin on varattu 1,9 milj. euroa. Tietojärjestelmäinvestoinneissa panostetaan sähköisen asioinnin kehittämiseen ja nykyisten järjestelmien päivittämiseen. Kehittämismenojen aktivointiin varataan 0,3 milj. euroa. Lisäksi kone- ja kalustohankintoja tullaan tekemään leasingrahoituksella noin 1,7 milj. eurolla.

Taloussuunnitelman laadintavaiheessa ei ole tarkkoja suunnitelmia suunnitelmakauden rakennus- ja peruskorjausinvestoinneista. Nämä tuodaan erikseen päätettäväksi omana kokonaisuutenaan. Taloussuunnitelmassa on kuitenkin tehty varaukset kantasairaalan peruskorjauksen jatkamiseen sekä uudisrakennusten suunnitteluun ja rakentamiseen. Uudisrakennukseen sisältyy mm. ravintokeskus. Hankkeen kokonaissummaksi on taloussuunnitelmassa huomioitu 48,8 milj. euroa vuosille 2019 – 2023. Vuoden 2020 talousarvioon hankkeesta on kohdennettu 4,1 milj. euroa.

Investointien rahoitus

Jäsenkunnilta ei peritä erillisiä rahoitusosuuksia investointimenoihin, vaan investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella (sovituilla jäsenkuntaosuuksilla) ja lainoituksella.

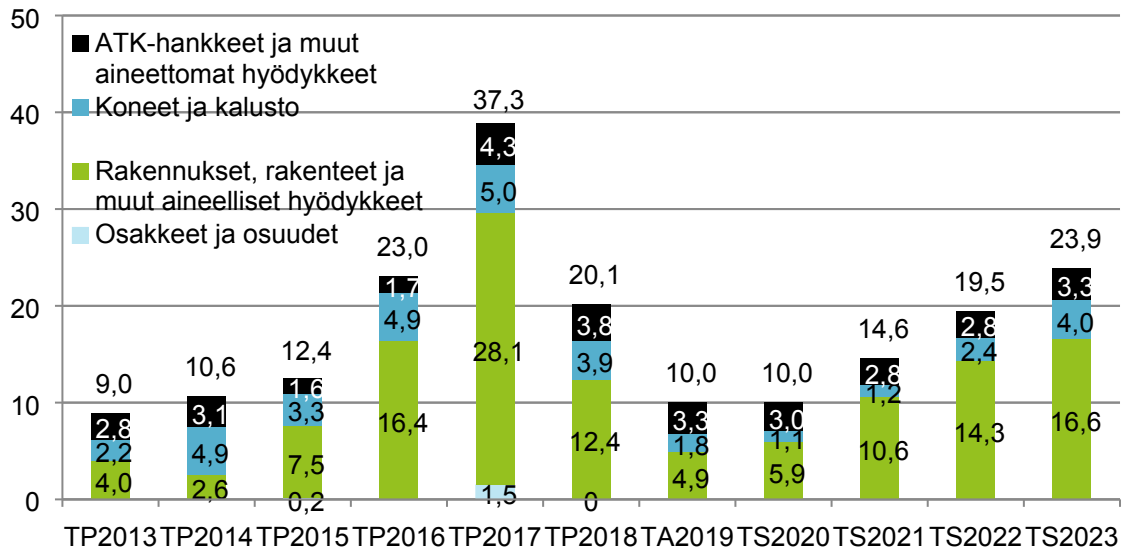
Eksoten toiminnan rahavirta on ollut negatiivinen vuosina 2018 - 2019. Se tarkoittaa, että investointeja on rahoitettu lainojen lisäyksellä. Myös Eksoten alkuvuosina toiminnan rahavirta oli negatiivinen, mutta vuonna 2014 tapahtui käänne, kun rahoitus saatettiin toiminnasta aiheutuvien kustannusten tasolle ja kattamaan aikaisempien vuosien alijäämiä. Vuosina 2017 ja 2018 toiminnan rahavirta kääntyi uudelleen negatiiviseksi ja lainaa on otettu rakennusinvestointeihin. Vuoden 2019 pitkäaikaisten lainojen lisäykset jäävät suunniteltua pienemmiksi, koska laboratorio- ja kuvantamisliiketoiminnan HUS:lle siirron yhteydessä myydään käyttöomaisuutta.

Vuoden 2018 aikana siirryttiin käyttämään rahoitusleasingia kone- ja kalustohankintojen rahoittamisessa. Vuoden 2019 talousarviossa tavanomaiset kalustohankinnat on valmiiksi jaoteltu leasing-rahoitettaviin ja tavallisiin investointeihin. Vuoden 2020 talousarviossa leasingilla rahoitettavien erien osuus on 1,7 milj. € ja investointien osuus 10,0 milj. €.

LEASINGRAHOITETTAVAT KONE- JA KALUSTOHANKINNAT milj. EUR	E2019	TA2020
Uudet hankinnat	2,1	1,7
YHTEENSÄ	2,1	1,7

Alla olevassa kaaviossa investoinnit esitetään vuosittain ja hankeryhmittäin. Kuvaaja ei sisällä leasingrahoitettavia kohteita.

Investoinnit (milj. EUR)

Eksotessa käytettävät suunnitelman mukaisten poistojen perusteet 1.1.2017 jälkeen käyttöön otetuille investointikohteille:

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	Poistoaika	Poistomenet
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Laajat tietojärjestelmät, mm. potilastietojärjestelmä	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Vuokraohteiden muutostyöt	5 vuotta	Tasapoisto
Kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Saneeraukset	10 vuotta	Tasapoisto
- jo poistuneet rakennukset tai rakennukset, joilla jäljellä olevaa poistoaikaa alle 10 vuotta		
Saneeraukset, päivystys- ja vuodeosastoinvestoinnin peruskorjaukset 1.1.2016 alkaen	20 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Puhelinverkko	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Raskaat tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet, esim. magneettikuvauslaitteisto	10 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto	3 vuotta	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukaisesti
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluiksi

3.5 Rahoitusosa

LAINAT JA RAHOITUS 1000 EUR										
	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	E2019*	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA										
Toimintakate	19 498	19 561	23 782	10 464	-8 087	-922	9 730	13 093	15 141	18 278
Rahoituskulut	-323	-269	-150	-47	-23	320	-590	-695	-1 012	-1 093
Vuosikate	19 175	19 292	23 632	10 416	-8 111	-602	9 140	12 398	14 129	17 185
Tulorahoituksen korjauserät	1 873	380	67	1 209	332	0	0	0	0	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	21 048	19 672	23 699	11 625	-7 779	-602	9 140	12 398	14 129	17 185
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA										
Investointimenot	-10 876	-13 136	-23 075	-39 831	-20 143	038	-10 026	-14 561	-19 506	-23 883
Investointien korkokulut			0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuus investointimenoihin	230	604	37	981	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0		650	15	8 538	2 534	0			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-10 646	-12 532	-22 388	-38 835	-11 605	-7 504	-10 026	-14 561	-19 506	-23 883
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	10 403	7 139	1 311	-27 209	-19 384	-8 106	-886	-2 163	-5 377	-6 698
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						0		0	0	0
Lainakannan muutokset						0		0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	23 000	30 425	7 500	6 000	7 500	9 000	9 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 357	-5 357	-5 157	-5 157	-9 347	-7 514	-7 175	-5 875	-3 750	-4 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0			0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 075	-1 708	3 815	9 466	-1 828	5 151	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-10 433	-7 066	-1 343	27 309	19 250	5 137	-1 175	1 625	5 250	4 800
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-30	74	-31	100	-134	-2 970	-2 061	-538	-127	-1 898
									0	0
LAINAKANTA 31.12.	36 623	31 266	26 108	43 951	65 029	65 015	63 840	65 465	70 715	75 515

*Vuoden 2018 ennuste

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

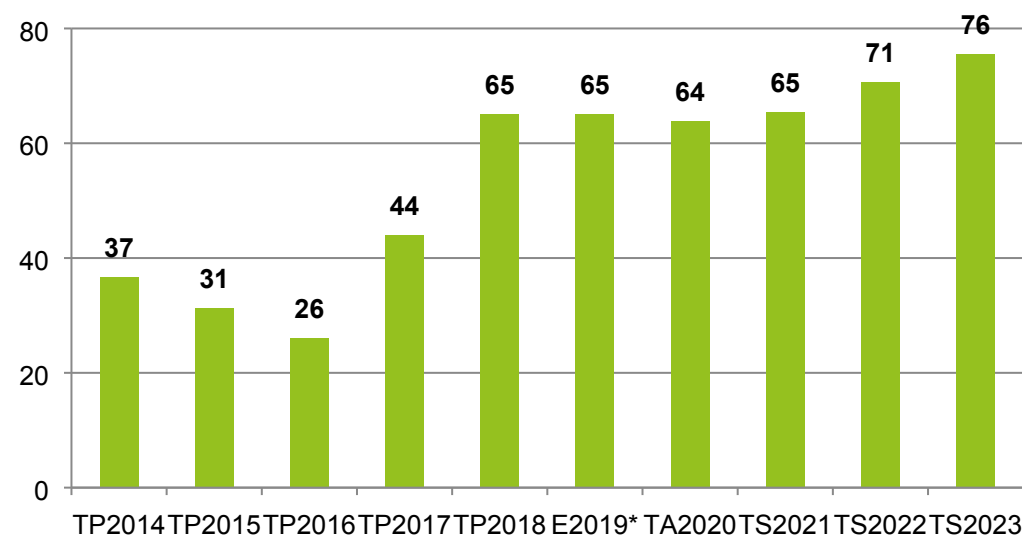
Investointien tulorahoitus, %	180,1	153,9	102,6	26,8	-40,3	-6,0	91,2	85,1	72,4	72,0
=100*Vuosikate/Investointien omahankintameno										

Lyhytaikaisen lainan ottovaltuudet maksuvalmiuden turvaamiseksi vuonna 2020 ovat 20 milj. euroa.

Vuonna 2019 lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on käytetty kerran koko vuoden aikana. Talousarviossa 2019 oli varauduttu 12 milj. euron pitkäaikaisen lainan nostamiseen. Lainaa ei ole marraskuussa 2019 nostettu vielä ollenkaan. Pitkäaikaista lainaa on tarkoitus ottaa joulukuussa 2019 mahdollisesti 7,5 milj. euroa.

Lainakanta (pitkä- ja lyhytaikaiset lainat yhteensä) on vuoden 2019 lopussa noin 65,0 milj. euroa ja sen vuotuiset rahoituskustannukset tämän hetkiselällä korkotasolla ovat noin 0,2 milj. euroa. Talousarvion 2020 rahoitusosan mukaan nettolainamäärä pienenee 1,2 milj. euroa. Lainamäärä vuoden 2020 lopussa on 63,8 milj. euroa ja vuoden 2021 lopussa 65,5 milj. euroa.

Lainakannan kehitys (milj. EUR)

*Vuoden 2019 ennuste

3.6 Talousarvion sitovuus ja valtuustoon nähden sitovat mittarit

Valtuustotason sitovuus

Investoinnit

Valtuusto hyväksyy sitovana korvausinvestointien kokonaismäärän: 5,9 milj. euroa.

Talousarvioon sisältyy 4,1 milj. euroa kantasairaalan peruskorjausta sekä uudisrakennuksen suunnittelua ja rakentamista, mutta tämä osuus tuodaan investointikokonaisuutena erikseen päätettäväksi.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa on eritelty toiminnan tulot tulolajeittain, erikseen jäsenkuntien osuus tuloista, toiminnan menot menolajeittain, rahoitusmenot (netto) ja käyttöomaisuuden poistot. Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyväksytyyn poistosuunnitelmaan. Käyttöomaisuuden aktivoinnin raja on 10 000 euroa.

Valtuusto hyväksyy sitovana Eksote-tason tilikauden tuloksen ja toimintatavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Vuoden 2020 kuntayhtymän tilikauden tulos on -0,3 milj. euroa.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa on eritelty toiminnan, investointien ja pääomarahoituksen erät.

Valtuusto hyväksyy sitovana pääomarahoituksen erät:

- pitkäaikaisten lainojen lisäys: 6,0 milj. euroa
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys: 7,2 milj. euroa

Käyttötalous

Taloussuunnitelmaan ja talousarvion käyttötalousosaan sisältyvät vastuualueiden toiminnan tavoitteet, tulot ja menot. Vastuualueiden toiminnan menojen määrärahoista ja toiminnan tuloista muodostuu tuloslaskelma. Erikoissairaanhoidon osuus on esitetty myös erillisenä. Talousarvioon sisältyy 7,2 milj. euroa tarkemmin kohdentamatonta yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena olevaa kustannussäästöä.

Hallitustason sitovuus

Hallitus hyväksyy sitovina toimintamenojen ja rahoitusmenojen yhteissumman 536,1 milj. euroa ja toimintatuottojen ja rahoitustuottojen yhteissumman 555,0 milj. euroa.

Hallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat vastuu- ja tulosaluekohtaiset käyttösuunnitelmat ja päättää määrärahojen siirtomenettelystä alueiden välillä.

Investoinnit

Hallitus hyväksyy sitovina 2020 korvausinvestointien jaottelun käyttöomaisuuslajeittain:

- rakennukset, rakenteet ja muut aineelliset hyödykkeet	1,9 milj. euroa
- koneet ja kalusto	1,1 milj. euroa
- ATK-hankkeet ja muut aineettomat hyödykkeet	3,0 milj. euroa

Osa tavallisesti kalusto-investointeina toteutettavista hankinnoista tullaan toteuttamaan leasingrahoituksella. Arvioitu summa vuodelle 2019 on 1,7 milj. euroa.

Talousarvioon sisältyy edellä mainittujen rakennusinvestointien lisäksi 4,1 milj. euroa kantasairaalan peruskorjausta sekä uudisrakennuksen suunnittelua ja rakentamista, mutta tämä osuus tuodaan investointikokonaisuutena erikseen päätettäväksi.

Vastuualueen johtajan tulee välittömästi havaittuaan, että vastuualueen toiminnalliset tai taloudelliset tavoitteet ylittyvät tai alittuvat merkittävästi, raportoida toimitusjohtajalle sekä tehdä esitys tarpeellisista toimenpiteistä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Eksoten strategia vuosille 2019 – 2023 käsiteltiin hallituksessa ja valtuustossa keväällä 2019. Strategian viimeistely tehdään syksyn 2019 aikana. Strategiaa toteutetaan toimenpideohjelmilla: toimintakyky, digitalisaatio ja työhyvinvointi ohjelma. Sote-keskuksen kehittämisohjelman tuella vahvistetaan peruspalvelujen saatavuutta ja uudenlaisen sote-keskus mallin kehittämistä.

Tavoitteiden toteutumista seurataan taulukossa kuvatuilla mittareilla. Tulosalueet seuraavat oman alueensa tavoitteita tarkemmilla mittareilla. Näiden lisäksi vuosittain tehdään asiakastytyväisyysmittauksia. Edellisvuodesta mittaristoa on päivitetty seuraavasti:

- Palvelujen saatavuuden helpottamisen mittaristoon on lisätty ”Pitkäaikaispaikkaa kotona odottavat” -mittari.
- ”Lyhyiden sairauspoissaolojen määrä” -mittarin tilalle on valittu ”Sairauspoissaolot”. Pitkät sairauspoissaolot muodostavat merkittävän osan sairauspoissaolokustannuksista, joten sairauspoissaoloja on järkevää tarkastella kokonaisuutena.

- ”Terveyden edistämisen aktiivisuus Etelä-Karjalassa (TEA)” -mittarin tilalle on valittu ”Savuton sairaala” -mittari. Mittari perustuu Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot STESO ry:n alaisuudessa toimivan Savuton sairaala -verkoston itseauditointiin.
- ”Hakemusten määrä avoimiin tehtäviin” -mittarin tilalle on valittu ”Työhyvinvointikysely” -mittari. Kyselyssä mitataan viittä eri työhyvinvoinnin osa-aluetta, ja kysely toteutetaan kerran vuodessa.

Strategiset mittarit

Näkökulma	Strateginen tavoite	Mittari	Tavoite 2020
Asiakas-lähtöiset palvelut ja prosessit	Asiakkaan omatoimisuuden tukeminen	Laitoshoidon nettotoimintamenojen osuus	alle 25 % (kasvaa)
		Kotona hoidettavien osuus yli 75-vuotiaista	yli 17 %
		Sairaala- tai vuodeosastohoidon jälkeen päivystykseen, sairaalaan tai vuodeosastohoitoon palanneiden osuus (30 vrk)	alle 15 % (pienenee)
		Sähköisen ajanvarauksen osuus ajanvarauksista, jotka mahdollista varata sähköisesti	yli 15 % (kasvaa)
	Palvelujen saatavuuden helpottaminen	Sähköisesti tehtyjen palvelu- ja oirearvioiden osuus puhelimesta tai vastaanotolla tehtyihin arvioihin (OmaOlo)	yli 10 % (kasvaa)
		Sähköisen asioinnin yhteydenottojen suhde call center -järjestelmän puhelumäärään	yli 35 % (kasvaa)
		Pitkäaikaispaikkaa kotona odottavat	alle 10 hlö/kk (uusi mittari)
		Yleislääketieteen päivystyksen läpimenoaika, mediaani	alle 2 h
	Sosiaalisen osallisuuden lisääminen	Pitkäaikaistyöttömyyden nettokustannus = Työmarkkinatuen kuntaosuus + aktivointitoimien nettokustannukset	< 14,3 milj. EUR
		Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun aktivointiaste	yli 55 % (kasvaa)
Ihmiset ja osaaminen	Innostava ja vetovoimainen työpaikka	Sairauspoissaolot	15 pv/hlö (uusi mittari)
		Savuton sairaala, itsearviointi	27 (83) (uusi mittari)
		Työhyvinvointikysely	70 % (uusi mittari)
Talous ja tuloksellisuus	Tasapainoinen talous	31.12.2020 taseen osoittaman * kumulatiivisen alijäämän määrä ** katettava alijäämä Vuoden 2020 alijäämä = 0	*20,4 milj. EUR **16,4 milj. EUR
		Nettotoimintamenojen budjettiero	0
		Tarvekioitujen nettotoimintamenojen määrä asukasta kohden	alle 60 suurimman kunnan k.a. (EUR/asukas)

4 OSAKKUUS- JA TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEET

4.1 Saimaan Tukipalvelut Oy

Saimaan Tukipalvelut Oy 1000 EUR	TA2020	TA2019	Muutos, € 2020 vs. 2019	Muutos, % 2020 vs. 2019	TP2018	Muutos, % 2018 vs. 2019
Liikevaihto	49 378	51 840	-2 462	-4,7 %	51 732	0,2 %
Liikevoitto/-tappio	208	166	42	25,5 %	617	-73,1 %
TILIKAUDEN TULOS	166	133	33	25,1 %	481	-72,4 %

Yleistä

Vuoden 2017 alussa tuli voimaan hankintalain uudistus, jossa inhouse-yhtiötä, jollainen myös Saimaan Tukipalvelut Oy on, koskevat määräykset palvelujen myynnistä ulkopuolisille tiukkenivat tuntuvasti. Lain siirtymäsäännöksen mukaan tiukentuneet rajat (5 %:a liikevaihdosta tai 500.000 euroa) tulivat voimaan 1.1.2019. Tästä johtuen vuonna 2019 ulkopuolista myyntiä jouduttiin karsimaan mm. sopimuksia irtisanomalla.

Satu Oy:n tekstiilipalveluliiketoiminta yhtiöitettiin ja se jatkuu 1.7.2019 alkaen Etelä-Karjalan Pesula Oy:n toimesta. Edellä mainittu aiheuttaa suurimmat poikkeamat vertailtaessa vuosien 2019 ja 2020 talousarvioita.

Vuosina 2020–2022 pyritään pitämään kaikkien yhtiössä jatkavien kolmen toimialan liiketulos lievästi positiivisena. Samalla ajanjaksolla yhtiön myyntihintoihin kohdistuu maltillinen korotuspaine riippuen pitkälti palkkojen sopimuskorotusten suuruudesta sekä raaka-ainekustannusten noususta. Yhtiön liikevaihto 2020 tulee olemaan noin 49,4 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan 208 tuhatta euroa vuonna 2020.

Painopisteet 2020–2023

- Omistajien rakenteellisten muutosten huomioiminen ja yhtiön toiminnan sopeuttaminen vastaamaan tulevaa palvelukysyntää.
- Kaikkien yhtiön toimialojen kannattavan ja taloudellisen toiminnan varmistaminen.
- Toimialojen hintakilpailukyvystä huolehtiminen sekä toiminnan laadun jatkuva kehittäminen.

4.2 Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy 1000 EUR			Muutos, €		Muutos, %	
	TA2020	TA2019	2020 vs. 2019	2020 vs. 2019	TP2018	2018 vs. 2019
Liikevaihto	752	741	11	1,5 %	706	5,0 %
Liikevoitto/-tappio	124	152	-28	-18,4 %	126	20,6 %
TILIKAUDEN TULOS	110	98	12	12,2 %	72	36,1 %

Yleistä

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy on Lappeenrannan keskussairaalan alueella tapahtuvaa pysäköintiä järjestävä yhtiö. Yhtiö omistaa Lappeenrannan VII Kimpisen kaupunginosan korttelin 20, tontilla 7 sijaitsevan pysäköintitalon, hallitsee vuokraoikeuden nojalla rakennusta varten tarpeellista määrää alaa ja muita keskussairaalan alueella sijaitsevia pysäköintialueita.

Painopisteet 2020–2023

- Pysäköintikäytäntöjen vakiinnuttaminen keskussairaalan alueella ja keskussairaalan tarpeisiin vastaaminen.
- Toimiva ja käyttäjiä palveleva pysäköinti.